

UUDISED

EL Teadus- ja arendustegevuse 7. raamprogrammi Eesti avakonverents toimub 28. märtsil 2007. a Tartus, Vanemuise Kontserdimajas. Konverentsi programmiga võite tutvuda lk 3.

Riigikogu kiitis 7. veebruaril 2007 heaks Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2007–2013 "Teadmistepõhine Eesti II", mis määratleb Eesti teadus- ja arendustegevuse põhisuunad. Strateegia keskendub ühiskonna jätkusuutlikule arengule teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni kaudu. Strateegia elluviimist kirjeldab strateegia rakendusplaan, tuues välja strateegia elluviimiseks vajalikud tegevused, tähtajad, vastutajad ja rahastamise.

Sihtasutusest AHHA Teaduskeskus alguse saanud, praegu Eesti Füüsika Seltsi aktiivsete noorte juhtimisel mööda Eestit ringi sõitev Teadusbuss "Suur Vanker" pälvis 2006. aasta Euroopa Liidu Descartes'i teaduskommunikatsiooni preemia konkursil finalisti auhinna. Sellega kaasnes 5000 euro suurune rahaline preemia.

24. aprillil 2007. a toimub Tartus Vanemuise Kontserdimajas rahvusvaheline konverents "Regional Innovation Strategies For Cluster Internationalisation And Competitiveness" (lähemalt lk 33).

SISU

Uus TA&I strateegia	2
7RP avakonverentsi programm	2-3
7RP konkursid: Energia, Transport, ERA koordineerimine, SME-d, Võimekus, Euratom, JRC, rahastamiskeemid	4-27
CIP	28-29
Uudiseid	30-31
7RP kontaktisikud	32

Tunnustus teadusbussile

Lp **innovaatika** lugeja!

Ettevalmistustöö 7. raamprogrammi projektitaotluste ettevalmistamiseks on ilmselt käimas. Esimesed konkursid lähevad kinni aprilli teises pooles. Taotluste esitamine toimub üksnes *on-line*, vastava süsteemi käivitamine ei ole Euroopa Komisjonil nii ladusalt läinud kui konkursikutsete ettevalmistamine. Nii ei ole taotluste esitamise portaal veel avatud, lubadus on avada 19. märtsil. Eeldatavasti jääb kõigil aega piisavalt.

Üheks raamprogrammi tähtsündmuseks käesoleval aastal on avakonverents. Infopäevad ülikoolides ja teadusasutustes on alanud, tänaseks on Archimedese "missioon" külasthanud juba kõiki suuremaid ülikoole. Võib küsida, milleks siis on veel vaja suurt infopäeva? Nagu selgub konverentsi programmist, on enamik esinejaid on Euroopa Komisjonist-, sealt, kus programmide tekstid sünnivad. Seega oska vaid küsida. Usun, et ettevalmistusena on väiksemad infopäevad olnud heaks treeninguks.

7. märtsil saabus meeldiv uudis Brüsselist: Eesti Füüsika Seltsi aktiivsete noorte juhtimisel mööda Eestit seilav Teadusbuss "Suur Vanker" pälvis 2006. aasta Euroopa Liidu Descartes'i teaduskommunikatsiooni preemia konkursil finalisti auhinna. See on tunnustus ka paljudele teistele Eesti teaduse popularisaatoritele, kes on juba aastakümneid oma tänuväärt tööd teinud, tihti ilma väärilise tähelepanuta. Ka sihtasutusele AHHA Teaduskeskus, kus sündis nii teadusbuss kui mitmed tema tegevused. Loodame, et riigipoolne liigvähene toetus saab suures osas korvatud läbi uue teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia, kus teaduse populariseerimine selgelt sisse kirjutatud ja rahastamiskava ka rakendusplaan joudnud. Väiksemas mahus saab rahastamine alguse juba 2007. a.

Kohtumiseni raamprogrammi avakonverentsil!

"Suure Vankri" noorfüüsikutest juhid eesotsas "kapten" Kaido Reiveltiga autasustamisel Brüsselis

s ü n d m u s i

e e s t i s

T&A&I strateegia heakskiitmine

Riigikogu kiitis 7. veebruaril 2007. a heaks Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2007–2013 «Teadmistepõhine Eesti»

Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2007–2013 «Teadmistepõhine Eesti» heakskiitmine

Riigikogu 7. veebruaril 2007. a otsus

Riigikogu otsustab:

Kiita heaks juurdelisatud Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2007–2013 «Teadmistepõhine Eesti».

Riigikogu esimees Toomas VAREK

Ka otsuse lisa ehk strateegia tekst on avaldatud elektroonilises Riigi Teatajas.

<https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=12792637>

Strateegia tekst on avaldatud ka Haridus- ja Teadusministeeriumi kodulehel

<http://www.hm.ee/index.php?popup=download&id=5771>

Valitsus kiitis heaks "Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia "Teadmistepõhine Eesti 2007–2013" rakendusplaani

ning tegi Haridus- ja Teadusministeeriumile ülesandeks avaldada see ministeeriumi kodulehel.

Strateegia ning rakendusplaani eesmärkideks on suurendada teadus- ja arendustegevuse konkurentsivõimelisust ja mahtu ning soodustada uuendusmeelsust ettevõtluses. Rakendusplaan keskendub ajavahemikule 2007–2010. Selles esitatakse strateegia eesmärkide elluviimiseks vajalikud tegevused, tähtajad, vastutajad ja rahastamine eelarveaastate ja allikate lõikes.

Strateegia prioriteetsete suundade rahastamiseks käivitatakse riiklikud teadus- ja arendusprogrammid.

Programmide mõeldud strateegia võtmetehnoloogiate ning riigi sotsiaalmajandusliku ja kultuurilise arengu seisukohalt oluliste valdkondade edendamiseks. Kõrget lisandväärtust pakkuvateks innovatsiooni võtmetehnoloogiateks on info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaid, biotehnoloogiaid ja materjalitehnoloogiaid.

Rakendusplaani väljatöötamise aluseks on Riigikogu 7. veebruaril 2007. a otsus "Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia "Teadmistepõhine Eesti 2007–2013" heakskiitmine".

Vabariigi valitsuse korraldus "Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia "Teadmistepõhine Eesti 2007–2013" rakendusplaani heakskiitmine on avaldatud Riigi Teataja lisas (RTL, 09.03.2007, 20, 350), rakendusplaani tekst on avaldatud veebiaadressil <http://www.hm.ee/index.php?popup=download&id=5786>.

EL teadus- ja arendustegevuse 7. raamprogrammi avakonverents

28. märts 2007, Vanemuise Kontserdimaja, Tartu

KONVERENTSI PROGRAMM

9.00–9.30 Registreerimine ja tervituskohv

9.30 AVAMINE

Eesti Vabariigi Haridus- ja Teadusministeeriumi tervitussõnad - asekanstler **Dr Kristjan Haller** Tartu Linnavalitsuse tervitussõnad

9.40–13.40 PLENAARSESSIOON

Modereerib **Märt Miljan**, SA Archimedes

9.40–10.20

General overview of FP7
Dr Christian Patemann,
Euroopa Komisjon

10.20–10.50

Research projects funded by the EU framework programmes: views of a practitioner
Dr Ewald Quak, Tallinna Tehnikaülikool

10.50–11.10 Kohvipaus

11.10–11.40

Programme "People"
Dr Barbara Rhode, Euroopa Komisjon

11.40–12.10

Security research in different thematic areas of the Cooperation programme. Work Programme 2007 and First Calls under FP7
Dr Tjien-Khoen Liem, Euroopa Komisjon

12.10–12.40

ESFRI Roadmap. Construction of new infrastructures – preparatory stage
Dr Maria Douka, Euroopa Komisjon

12.40–13.10

ICT based e-Infrastructures: First Calls under FP7
Dr Wim Jansen, Euroopa Komisjon

13.10–13.40

Rahastamine 7. raamprogrammis
Anne Park, SA Archimedes

13.40–14.30 Lõuna

14.30–16.30 TEMAATILISED PARALLEELSESSIOONID

I. Energia. Transport

Sessiooni juhhib **Maria Habicht**, SA Archimedes

14.30–15.30

Transport in the FP7.
First Calls under FP7

William Bird, Euroopa Komisjon

15.30–16.30

Energy in the FP7.
First Calls under FP7

Andreas Heinz, Euroopa Komisjon

II. Keskkond. Toit, põllumajandus ja kalandus ning biotehnoloogia. Tervis

Sessiooni juhivad **Dr Meelis Sirendi** ja **Argo Soon**, SA Archimedes

14.30–15.10

Environment in the FP7.
First Calls under FP7

Elisabeth Lipiatou, Euroopa Komisjon

15.10–15.50

Food, Agriculture and Fisheries,
Biotechnology in the FP7
First Calls under FP7

Dr Judit Krommer, Euroopa Komisjon

15.50–16.30

Health in the FP7.
First Calls under FP7

Luis Minguez, Euroopa Komisjon

III. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad. Nanoteadused, nanotehnoloogiad, materjalid ja uued tootmistehnoloogiad

Sessiooni juhhib **Aavo Kaine**, SA Archimedes

14.30–15.30

ICT in the FP7 – Work Programme and first Calls for Proposals

Michael Arentoft, Euroopa Komisjon

15.30–16.30

Nanosciences, Nanotechnologies,
Materials and new Production in the
FP7 – Work Programme and first Calls
for Proposals

Dr Anne de Baas, Euroopa Komisjon

IV. Sotsiaalmajandus- ja humanitaarteadused. Teadus ühiskonnas (Võimekus programmi alaprogramm)

Sessiooni juhivad **Ülle Must** ja **Terje Tuisk**, SA Archimedes

14.30–15.30

Socio-Economic Sciences and
Humanities. First Calls under FP7

Pierre Valette, Euroopa Komisjon

15.30–16.00

Science in Society. First Calls under FP7
Esineja kinnitamisel

16.00–16.30

PLATON projekt – abi Eesti ettevõtjatele
7RP sotsiaalmajanduslikes
koostööprojektides osalemiseks

Silver Pukk, Hill&Knowlton

V. Teaduse infrastruktuurid (Võimekus programmi alaprogramm)

Sessiooni juhhib **Marika Meltsas**, SA Archimedes

Eesti teaduse infrastruktuuri teekaardi
loomisest

Indrek Reimand, Haridus- ja
Teadusministeerium

Euroopa sotsiaaluuring Eestis.

Mare Ainsaar, Tartu Ülikool

16.30–17.00 Kohvipaus ja konsultatsioonid

17.00–18.00 LÕPUSESSIOON

17.00-17.30

IPR issues in FP7 and IPR-Helpdesk

Agnieszka Krochmal-Wegrzyn,
IPR-Helpdesk, EC Project

17:30–17.40 **Kokkuvõte**

18.00 **Vein ja suupisted**

7 r p t e e m a d

e n e r g i a

22. detsembril 2006 avanenud konkursid	
Koostöö eriprogramm:	
Teema	Konkursikutse tunnus
1. Tervishoid	FP7-HEALTH-2007-A
2. Toiduained, põllu-majandus, kalandus ja biotehnoloogia	FP7-KBBE-2007-1
3. Info ja kommunikatsioonitehnoloogia	FP7-ICT-2007-1
	FP7-ICT-2007-C
4. Nanoteadused, nanotehnoloogiad, materjalid ja uued tootmistehnoloogiad	FP7-NMP-2007-LARGE-1
	FP7-NMP-2007-SMALL-1
	FP7-NMP-2007-SME-1
	FP7-NMP-2007-CSA-1
5. Energeetika	FP7-ENERGY-2007-1-RTD
	FP7-ENERGY-2007-2-TREN
6. Keskkond (sealhulgas kliimamuutused)	FP7-ENV-2007-1
7. Transport (sealhulgas lennundus)	FP7-AAT-2007-RTD-1
	FP7-AAT-2007-TREN-1
	FP7-SST-2007-RTD-1
	FP7-SST-2007-TREN-1
	FP7-TPT-2007-RTD-1
8. Sotsiaalmajandus- ja humanitaarteadused	FP7-SSH-2007-1
9. Kosmos	FP7-SPACE-2007-1
10. Julgeolek	FP7-SEC-2007-1
4. lisa: ERA-NET/ERA-NET Plus	FP7-ERANET-2007-RTD
4. lisa: Koostöö Euroopa teadusruumis	FP7-ERARESORG-2007-1-RTD
Ideede eriprogramm:	
Konkursikutse tunnus:	ERC-2007-StG
Inimeste eriprogramm:	
Konkursikutse tunnused	FP7-PEOPLE-2007-1-1-ITN
	FP7-PEOPLE-2007-2-2-ERG
	FP7-PEOPLE-2007-4-3-IRG
	FP7-PEOPLE-2007-5-1-1-NIGHT
	FP7-PEOPLE-2007-5-2-AWARDS
Suutlikkuse eriprogramm	
1. Teadustöö infrastruktuurid	FP7-INFRASTRUCTURES-2007-1
2. VKEde huvides läbiviidavad teadusuuringud	FP7-SME-2007-1
	FP7-SME-2007-2
	FP7-SME-2007-3
3. Teadmiste piirkonnad	FP7-REGIONS-2007-1
	FP7-REGIONS-2007-2
	FP7-REGIONS-2007-3
4. Teadusuuringute potentsiaal	FP7-REGPOT-2007-1
	FP7-REGPOT-2007-2
	FP7-REGPOT-2007-3
	FP7-REGPOT-2007-4
5. Teadus ühiskonnas	FP7-SCIENCE-IN-SOCIETY-2007-1
6. Teaduspoliitika ühtne arendamine	Praegu ei ole avatud ühtki konkursi
7. Rahvusvaheline koostöö	FP7-INCO-2007-1
	FP7-INCO-2007-4
Euratomi eriprogramm:	
Konkursikutse tunnus	FP7-FISSION-2007

5. teema: ENERGIA

Energia teema ehk 5. temaatiline prioriteet on üks osa 7. raamprogrammi Koostöö programmist ning valdkonna sisulise ettevalmistamise koordineerimine, projektikonkursside ja hindamisprotseduuri läbiviimine ning hiljem rahastust leidnud projektide seire, aruannete läbivaatamine ja tegevuse ning tehtud kulutuste otstarbekuse ja rahastamislepingule vastavuse kontroll jaguneb kahe direktoraadi vahel: teoreetilised projektid, rahvusvahelises koostöös elluviidavad pikemaajalised teadus- ja arendusprojektid on Teaduse Peadirektoraadi (edaspidi DG RTD) administreerida; praktilisemat väljundit omavad, lühema ajaga elluviidavad, sh uusi tehnoloogilisi lahendusi demonstreerivad koostööprojektid on aga Transpordi ja Energia Peadirektoraadi (edaspidi DG TREN) haldusalas. 22. detsembril 2006 avaldatud projektikonkursi kuulutus on esimeste tähiseks **FP7-ENERGY-2001-1-RTD** (eelarve 2007. aastaks 109,3 mln EUR) ja teiste tähiseks **FP7-ENERGY-2007-2-TREN** (eelarve 2007. aastaks 128 mln EUR). Erinevad on ka projektitaotluste esitamise tähtajad. Teaduse Peadirektoraat on määranud tähtajaks **3. mai 2007**, Transpordi ja Energia Peadirektoraat ootab projektitaotlusi hiljemalt **28. juuniks k.a.**

5. prioriteedi eesmärgiks on praeguse fossiilkütustel põhineva energiasüsteemi ümberkujundamine säästvamaks, mis põhineks erinevatel energiaallikatel ja –kandjatel, võttes üha rohkem kasutusele uusi ja taastavaid energiasseesse, koos tõhusama energiakasutusega kogu energiasektoris, et lahendada varustuskindluse ja kliimamuutustega seotud pakilisi ülesandeid, vähendades samas energiatootmise keskkonnamõjusid ja suurendades Euroopa energiatootmise konkurentsivõimet. Suurtest eesmärkidest hoolimata on energia osa raamprogrammide eelarves aasta-aastalt vähenenud – alustades 1. raamprogrammis peaaegu 50%ga, on see 2007 aasta konkursil napilt üle 7%.

Kogu maailma, sh Euroopa energiasüsteemid seisavad silmitsi tõsiste väljakutsetega. Vajadus leida asjakohased ja õigeaegsed lahendused on põhjendatud, kui arvestada rahutukstegevaid suundumusi ülemaailmses energianõudluses (prognooside kohaselt suureneb see järgmise 30 aasta jooksul 60% võrra), vajadust vähendada märkimisväärselt kasvuhoonegaaside heitmeid, et leevendada kliimamuutuste hävitavaid tagajärgi, naftahinna kahjulikku kõikumist (eriti transpordisektori puhul, mis sõltub suuresti naftast) ja geopoliitilist ebastabiilsust tarnepiirkondades. Vaja on nii teadus- ja arendus- kui ka tutvustustegevust, et tagada kõige keskkonnasõbralikumad ja kulutasuvamad tehnoloogiad ja meetmed, mis võimaldavad ELil saavutada Kyoto protokolliga kohaseid ja muid püstitatud eesmärke ning rakendada oma energiapoliitikaalaseid kohustusi.

Euroopa on saavutanud maailmas juhtpositsiooni

7 r p t e e m a d

e n e r g i a

mitmes energiatehnoloogiavaldkonnas. Ta on teerajajaks selliste kaasaegsete taastuvate energiatehnoloogiate alal nagu näiteks bio- ja tuuleenergia. EL on konkurendiks teistele riikidele ka energia tootmises ja jaotamises ning omab suurt teaduspotsentsiaali süsiniku sidumise ja kõrvaldamise valdkonnas. Neid positsioone ohustab aga tõsiselt konkurents, eelkõige USA ja Jaapaniga.

Energiasüsteemi radikaalne ümberkujundamine nõuab uusi tehnoloogiaid, mis kätkevad endas eraettevõtete jaoks suuri riske ja kahtlusi tulemuste suhtes, et teha kõik vajalikud investeeringud teadus-, arendus- ja tutvustustegevuseks ning kasutamiseks. Seepärast peaks avaliku sektori toetus olema äärmiselt oluline erainvesteeringute mobiliseerimisel ning Euroopa jõupingutused ja vahendid tuleks tõhusalt ühendada, et konkureerida selliste riikidega, kes investeerivad oluliselt ja järjepidevalt sarnastesse tehnoloogiatesse. Euroopa tehnoloogiaplattformidel on selles määrav osa vajalike teadustegevuse alaste jõupingutuste koondamiseks. Eesmärgi saavutamiseks vajalik tegevus on esitatud allpool. Lisatud on energiapoliitiliste otsuste tegemisega seotud teadmisi käsitlev erimeede, millega samuti toetatakse uusi poliitikast tulenevaid vajadusi, mis kerkivad esile näiteks seoses Euroopa energiapoliitika rolliga kliimamuutusi käsitlevate rahvusvaheliste meetmete kavandamises ning energiavarustuse ja hinna ebastabiilsuse ja häiretega.

5. prioriteet jaguneb üheksaks tegevuseks (sulgudes on ära märgitud vastutav direktoraat)

1. Vesinik ja kütuseelemendid (DG TREN ja DG RTD)
2. Elektri tootmine taastuvatest energiaressurssidest (DG TREN ja DG RTD)
3. Kütuste tootmine taastuvressurssidest (DG TREN ja DG RTD)
4. Taastuvad energiaallikad kütmiseks ja jahutamiseks (DG TREN)
5. CO₂ sidumine ja salvestamine saastevabaks energiatootmiseks (DG RTD)
6. Puhtad söepõletustehnoloogiad (DG TREN)
7. Intelligentsed energiavõrgud (DG TREN ja DG RTD)
8. Energiatõhusus ja energiasääst (DG TREN)
9. Energiapoliitiliste otsuste tegemiseks vajalikud teadmised (DG TREN ja DG RTD)

Tegevused jagunevad omakorda kitsamateks teemadeks. Järgnev annab lühiülevaate 1. projektikonkursil avatud teemadest:

• Vesinik ja kütuseelemendid

Integreeritud meetmed tugeva tehnoloogilise aluse loomiseks konkurentsivõimelise vesiniku- ja kütusekomponentide sektori jaoks ELis ning statsionaarsete, portatiivsete ja

transpordialaste rakenduste jaoks. Euroopa vesiniku- ja kütuseelementide tehnoloogia platvorm aitab sellele kaasa, pakkudes välja integreeritud uurimis- ja kasutamistrateegia. Tegevus võimaldab läbi viia materjalide ja protsesside alaseid alusuuringuid ning normatiivide ja standardite kehtestamisele eelnevaid uuringuid. Oluliseks tulemuseks on omahinna alandamine, suurema vastupidavuse ja töökindluse saavutamine (näiteks 45 EUR/kW mobiilsete süsteemide puhul, 1500 EUR/kW väiksemate statsionaarsete süsteemide puhul, energiatihedus >1W/cm², vastupidavus mobiilsetel süsteemidel >5000 tundi ja statsionaarsetel >40 000 tundi). Oluline on tööstuse ning innovatiivsete väikese ja keskmise suurusega ettevõtete kaasamine ning nende tihe koostöö valdkonna teadus- ja arendusasutustega. Eraldi on ära märgitud Vesinikumajanduse Rahvusvahelise Partnerluse riikide lülitamine projektikonsortsiumisse. Eriti olulisteks koostööpartneriteks on siin USA ja Jaapan. Rahastada planeeritakse kuni 8 väikese või keskmise mahuga projekti.

• Elektri tootmine taastuvatest energiaressurssidest

Taastuvate energiaallikana nähakse käesolevas tööprogrammis päikest, biomassi (sh energiakultuurid, puidutööstusjätmed jmt), tuult, geotermaal-, hüdro- ja ookeanienergiat. Erilise tähelepanu all on PV, tuul ja biomass, viimase puhul eelistatavalt elektri- ja soojusenergia koostootmine. Tegevuse eesmärgiks on taastuvressurssidest toodetava energia hinna alandamine (näiteks praeguse biomassi baasil toodetava elektri hinna 0,05 – 0,08 EUR/kWh alandamine 0,04 EUR/kWh aastaks 2020), muundamise kasuteguri suurendamine, protsesside töökindluse tõstmine ja energiatootmise keskkonnamõjude vähendamine, samuti erinevatele piirkondlikele tingimustele sobivate tehnoloogiate arendamine ja tutvustamine. Partnerite hulgas võiksid esindatud olla muuhulgas Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia riigid.

DG RTD kaudu leiab rahastamise kuni 14 väikese või keskmise suurusega projekti, kuni 2 suuremahulist projekti ja kuni 5 koordineerivat/toetavat tegevust. DG TREN on planeerinud rahastada kuni 14 koostööprojekti ja maksimaalselt 1 koordineeriva/toetava tegevuse.

• Kütuste tootmine taastuvressurssidest

Sõltuvuse vähendamiseks fossiilsetest kütustest on vaja oluliselt suurendada taastuvate kütuste osatähtsust energiabilansis. Planeeritavate projektide raames on võimalik tegelda biomassist vedelate, tahkete ja gaasiliste kütuste tootmise arendamise ja täiustamisega. Huviobjektid on nn esimese põlvkonna biokütused – biodiiseli, bioetanooli, energiakultuuride anaeroobsel kääritamisel saadav biometaan, mis on küll juba mõnda aega turul, kuid siiski väga kallid ning ei suuda konkureerida USAs ja Brasiilias toodetuga. Seetõttu oodatakse 7. raamprogrammi projektidelt

7 r p t e e m a d

e n e r g i a

lahendusi tootmiskulude alandamiseks ning nimetatud kütuste konkurentsivõimelisemaks muutmiseks. Biomassit toodetavate teise põlvkonna kütuste hulgas nimetatakse sünteetilise gaasi, pürolüüsiõli jt põhiseid biokütuseid.

Üldiseks eesmärgiks on kogu tootmis- ja tarneahela optimeerimine ning tootmisel tekkivate jääkide hulga vähendamine. Antud teema on tihedalt seotud toidu, põllumajanduse ja biotehnoloogia teemaga ning ilmselt on järgnevatel aastatel oodata ka nimetatud valdkondade ühiskonkurssi.

Finantseerida kavatakse DG RTD poolt kuni 6 väikese või keskmise suurusega projekti, 1 suuremahuline projekt ja kuni 4 koordineerivat/toetavat tegevust ning DG TREN poolt 5 koostööprojekti ja kuni 2 koordineerivat/toetavat tegevust.

• **Taastuvad energiaallikad kütmise ja jahutamise jaoks**

Eesmärgiks on taastuvatel ressurssidel põhineva kütte ja jahutuse potentsiaali suurendamine erinevates regionaalsetes tingimustes, maasoojuspumpade täiustamine ja efektiivsuse suurendamine. Teadus- ja arendustegevus peaks olema suunatud uute süsteemide ja komponentide väljatöötamisele tööstuslikeks rakendusteks, eriotstarbelise ja kaugkütte ning tsentraalse jahutuse ja energia salvestamise võimaluste täiustamisele.

Järgnevatel aastatel on võimalik muuhulgas tegelda biomassil töötavate katelde töökindluse parandamise ja kasuteguri suurendamisega ning põlemisprotsessi tulemusena õhku paisatavate heitmete koguse vähendamisega, õli ja gaasikatelde kuluefektiivse üleviimisega biomassile, uute biokütuste (näiteks energiakultuuride või segabiomassi pelletiseerimine) tootmise ja kasutamisega olemasolevates biomassil töötavates kütteseadmetes, seadmeid selleks vajalikul määral tehniliselt kohandades. Kuid käesolevast konkursist jäeti need tegevused välja.

DG TREN on planeerinud rahastada maksimaalselt 7 koostööprojekti.

• **CO₂ sidumine ja salvestamine saastevabaks energiatootmiseks**

Väljatöötatavad puhtad (saastevabad) söetehnoloogiad võimaldavad laiemalt kasutada kohalikke fossiilseid kütuseid, sh Eesti jaoks olulist põlevkivi, mis lubab tõsta Euroopa tööstuse konkurentsivõimet ning vähendada sõltuvust importkütustest. Siinjuures on oluline tihe seos Söe ja Terase Teadusfondi algatatud tegevustega.

Tegevuse eesmärgiks on fossiilsete kütuste kasutamisel tekkivate keskkonnamõjude oluline vähendamine kõrge kasuteguriga ja majanduslikult tasuvates elektrit ja/või

auru tootvates jaamades, kus CO₂ sidumise ja salvestamise tehnoloogiate rakendamine, sh CO₂ geoloogiline salvestamine lubab jõuda praktiliselt saastevaba energiatootmiseni. Seejuures peab olema tagatud CO₂ geoloogilise salvestamise ohutus.

CO₂ sidumisel vaadeldakse mitmeid variante. Võimalik on teha katseid eelpõlemiskambri väljuvatest gaasidest CO₂ eemaldamiseks, keevkihtkateldes CO₂ sidumiseks põletusprotsessis ja välja töötada uusi suitsugaasi puhastamise tehnoloogiaid.

DG RTD on planeerinud vähemalt 3 väikese või keskmise suurusega projekti ning 2 suuremahulise projekti finantseerimise.

• **Puhtad söepõletustehnoloogiad**

Eesmärgiks on jaamade kasuteguri ning söe ja teiste süsivesinike (sh põlevkivi) muundamistehnoloogiate töökindluse ja tasuvuse suurendamine, tootes seejuures sekundaarseid energiakandjaid (sh vesinikku) ja vedelaid või gaaskütuseid. Konkreetseteks projektiteemadeks on muundamistehnoloogiad saastevabaks energiatootmiseks, tahkete süsivesinike ja biomassi koospõletamine ning kütuste gaasistamine.

Oluliseks koostööpartneriks peetakse siin Hiinat, kellega Euroopa Liidul on saastevabade elektrijaamade alal allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandum. Õige partneri leidmiseks Hiinast soovitatakse pöörduda Hiina Rahvavabariigi Teadusministeeriumi poole.

DG TREN on planeerinud konkursi eelarves raha kuni 2 koostööprojekti finantseerimiseks.

• **Intelligentsed energiavõrgud**

Tegevuse eesmärgiks on Euroopa energiavõrkude efektiivsuse, paindlikkuse, ohutuse, töökindluse ja kvaliteedi parandamine Euroopa integreeritud energiaturu kontekstis. Suurt rõhku pannakse innovatiivsete IKT lahenduste rakendamisele (seejuures soovitus Kanada, USA ja Jaapani partnerite kaasamiseks), taastuvate ressursside laiaulatuslikule integreerimisele ja hajutatud energiatootmisele. Oluline on tööstussektori ja teadusasutuste vaheline koostöö.

1. konkurs hõlmab ainult elektrivõrke, järgmine konkurs laieneb ka gaasivõrkudele.

DG RTD poole eelarve võimaldab rahastada 2 väikese ja keskmise suurusega projekti, 2 suuremahulist projekti ja 2 koordineerivat/toetavat meetet, DG TREN toetav kuni 2 koostööprojekti.

• **Energiatõhusus ja energiasääst**

Võimalikud tegevused on transpordi, ehituse, teenuste ja tööstuse jaoks mõeldud uute tehnoloogiate hindamine

7 r p teemad

energia

ja demonstreerimine, kohalike energiasüsteemide optimeerimine, CIVITAS Plus (energiatõhusus linnatranspordis, transpordis tekkivate kahjulike heitmete taseme alandamine), energia efektiivne kasutamine tööstusettevõtetes ja tootmisprotsessides, kõrge kasuteguriga koostootmistehnoloogiate rakendamine.

DGTREN toetab 5 koostööprojekti ja kuni 3 koordineerivat/toetavat tegevust.

• **Energiapoliitiliste otsuste tegemiseks vajalikud teadmised**

Vajalike teadmiste kogumiseks on välja pakutud järgmised tegevused: vahendite, meetodite ja mudelite väljatöötamine energeetikaga seotud põhiliste majanduslike ja sotsiaalsete probleemide hindamiseks; energiapoliitika mõju hindamine; uued meetodid tarnekindluse uurimiseks, mõõtmiseks ja hindamiseks võttes arvesse geopoliitilisi riske, kõrgeid hindu, energiatarnekatkestuste maksumust, üldist arusaamist vabast energiaturust, piiriülese võimsuse olemasolu, terrorirünnakute mõju jmt; tehnoloogilise progressi mõju hindamine Euroopa Liidu poliitikatele.

DG RTD rahastab kuni 4 väikese või keskmise suurusega projekti ja 1 koordineerivat/toetavat tegevust, DG TREN rahastab 1 koordineerivat/toetavat tegevust

Eeldatakse, et hiljemalt 2008.aastal õnnestub käivitada ühine tehnoloogiaalgatus vesiniku ja kütuseelementide alal, pärast mida on võimalus, et temaatilisi konkursse selles valdkonnas enam ei avatagi ja käesolev esimene konkurs võib jääda 7. raamprogrammis viimaseks.

Esimesel konkursil on võimalik valida 2 rahastamisskeemi vahel, milleks on koostööprojektid (jagunevad väikese ja keskmise mahuga ning suuremahulisteks integreeritud projektideks) ning koordineerimis- ja toetavad tegevused (tavaliselt on valimisvõimalus piiratud kas koordineerimis- või toetava tegevusega, harvematel juhtudel on mõlemad lubatud). Tippkeskuste võrgustikke sellel konkursil ei ole.

Erinevad finantsskeemid tähendavad eelkõige projekti eelarvele (Euroopa Komisjonilt taotletava grandis suurusele) seatud ülem- ja/või alampiire, mis võivad prioriteediti ja konkursiti olla erinevad. Käesoleval konkursil on väikese ja keskmise mahuga energia teemalistele koostööprojektidele kehtestatud ülempiiriks 4 mln EUR (üldiselt 1–3 mln EUR). Samasugune ülempiir on ka suuremahulistel integreeritud projektidel (enamasti 5–8 mln EUR). Planeeritav koordineerimistegevus peaks mahtuma 1–2 mln EUR vahele, toetava tegevuse ülempiiriks on 1 mln EUR.

Kaheastmeline hindamine käivitub alles järgmisel

konkursil, nii et seekord tuleb kohe vormistada täiemahuline projektitaotlus.

Üldiselt on plaanis teemasid konkurssidel taasavada 2-3 aasta tagant, kusjuures enamik biokütuste teemasid jäävad avatuks igal aastal. Järgmistel aastatel nihkub rõhk ilmselt esimese põlvkonna biokütustelt rohkem teise põlvkonna biokütustele. CIVITAS Plus avaneb veel ühe korra 7. raamprogrammi teises pooles. Intelligentsete energiavõrkude teemad avanevad iga kahe aasta tagant. Energiapoliitikatega seotud teemasid hakatakse valimaja avama vastavalt vajadusele.

2008. aastal planeeritakse eelarvest kuni 44% eraldada taastuvatele energiaallikatele, kuni 19% energiatõhususele ja energiasäästule, 14–17% vesinikule ja kütuseelementidele (ilmselt ühise tehnoloogiaalgatuse finantseerimiseks), fossiilsetele kütustele jääb 15–18%, energiavõrkudele kuni 8% ja poliitikatega seotud teemade rahastamiseks 2–3%.

7 r p teemad

transport

7. prioriteet: TRANSPORT (sh LENNUNDUS)

Sarnaselt 5. prioriteediga (Energia) jagunevad ka transpordi teemad kahe direktoraadi – Teaduse (DG RTD) ning Transpordi ja Energia (DR TREN) peadirektoraadi – vahel, kelle poolt korraldatavad konkursid on tähistatud järgmiselt:

- FP7-AAT-2007-RTD-1 – lennundus ja õhustransport, eelarve 153,48 mln EUR, taotluste esitamise tähtaeg 3. mai 2007
- FP7-AAT-2007-TREN-1 – lennundus ja õhustransport, eelarve 4 mln EUR, taotluste esitamise tähtaeg 3. mai 2007
- FP7-SST-2007-RTD-1 – säästev maismaa- ja veetransport, eelarve 153,48 mln EUR, taotluste esitamise tähtaeg 3. mai 2007
- FP7-SST-2007-TREN-1 – säästev maismaa- ja veetransport, eelarve 60 mln EUR, taotluste esitamise tähtaeg osadel teemadel 3. mai, osadel 28. juuni 2007
- FP7-TPT-2007-RTD-1 – horisontaalsed tegevused (transpordi erinevate valdkondade vahelised teemad), eelarve 12 mln EUR, taotluste esitamise tähtaeg 3. mai 2007

Transpordi valdkonna uuringute eesmärk on rohelisemate, ohutumate ja intelligentsemate üleeuroopaliste integreeritud transpordisüsteemide arendamine, transpordisektori arendamine lähtudes keskkonnahoiu ja loodusvarade säästliku kasutamise põhimõtetest, kindlustades ja edasi arendades Euroopa transporditööstuse juhtrolli maailmaturul. 7. raamprogrammi projektikonkurssidele esitavad taotlused peaksid panustama puhtamate tehnoloogiate kasutuselevõttu, transpordisektori keskkonnasõbralikumaks muutumisele, alternatiivsete transpordikütuste turuosa suurenemisele, säästvasse linnatransporti ja intermodaalsusse. Samuti oodatakse lahendusi koormuste reguleerimiseks ja ummikute vältimiseks transpordikoridorides, liiklusohutuse tagamiseks ning transpordisektori konkurentsivõime suurendamiseks.

Transport on üks Euroopa tugevaid alasid – õhustranspordi sektor annab 2,1% EL SKTst, pakkudes tööd enam kui 3,1 miljonile inimesele. Maismaa- ja veetranspordi osaks on 11% SKTst ja üle 16 miljoni töökoha. Samas kaasneb transpordisektori arenguga terve rida probleeme, neist olulisemad on õhu, vee ja pinnase saaste, müra, kliimamuutustele kaasaaitamine (25% EL kogu süsinikdioksiidi heitest pärineb transpordisektorist), kahjulik mõju inimtervisele, bioloogilise mitmekesisusele jmt. Transpordisektori kontole saab kanda 30% kogu energiatarbest, seejuures 98% transpordist sõltub fossiilsetest kütustest. Siit tuleneb ka vajadus muuta süsteem „rohelistemaks“, et tagada säästvamaid transpordivõime ning vastavus kasvumääradele, mis on esitatud valges raamatus „Euroopa transpordipoliitika aastaks 2010: aeg otsustada“.

Euroopa Liidu järk-järguline laienemine on tänaseks

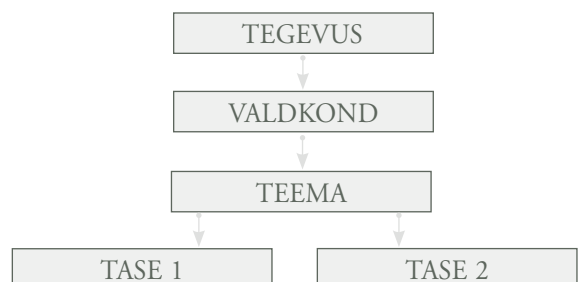
kasvatanud territooriumi 25% ja rahvastikku 20%. Märkimist väärib tõsiasi, et 50% Euroopa Liidu 100 juhtivast autoosade ja -tarvikute tootjast asuvad uutes liikmesriikides, põhiliselt Tšehhis, Poolas, Ungaris, Sloveenias ja Rumeenias, kusjuures Tšehhis ja Poolas on autotööstus oluline majandusharu. Lisaks on Poola tugevaks küljeks laevaehitus.

Majandusareng esitab uusi väljakutseid – kuidas vedada inimesi ja kaupu tõhusalt, kulutasuvalt ja säästval viisil. Transport on otseselt seotud muude tähtsate valdkondadega nagu kaubandus, konkurents, tööhõive, sidusus, energeetika, julgeolek ja siseturg. Investeeringud teadusuuringutesse ja tehnoloogia arendusse Euroopa Liidu transporditööstuses on eeltingimus tehnoloogilise konkurentsielise tagamiseks maailmaturgudel. Tegevusega Euroopa tasandil aidatakse kaasa ka tööstuse ümberkorraldamisele, muu hulgas turustusahela ning eriti VKEde integreerimisele.

Euroopa tehnoloogiaplatvormide uurimisprogrammides toetatakse vajadust võtta omaks uus transpordisüsteemidel põhinev lähenemine, milles arvestatakse sõidukite, transpordivõrkude ja liiklusteenuste kasutamise vastasmõju ning mida saab arendada ainult Euroopa tasandil. Teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse kulud kõigis neis valdkondades kasvavad märkimisväärselt ning koostööimine EL tasandil on oluline, et võimaldada erinevate TTA pakujate kriitilisel massil vastata uurimistöökohal laiahaardelisest ning valdkondade paljususest tulenevatele väljakutsetele majanduslikult kõige tõhusamal viisil ning ületada poliitilisi, tehnoloogilisi ja sotsiaalmajanduslikke probleeme, mis kaasnevad selliste küsimustega nagu tuleviku „puhas ja ohutu sõiduk“, transpordiliikide koostalitlusvõime ja ühitamine iseäranis raudteetranspordi puhul, taskukohasus, ohutus, veomaht, turvalisus ja keskkonnamõjud laienenud Euroopa Liidus. Euroopa poliitikate elluviimisel on väga olulisel kohal ka tehnoloogiate arendamine Galileo süsteemi ning selle rakenduste toetuseks.

Allpool esitatud teemad ja tegevus omavad erilist tähtsust tööstuse seisukohast, kuid ka poliitika väljatöötajate vajadusi käsitletakse komplekselt, hõlmates transpordipoliitika majandus-, sotsiaal- ja keskkonnaaspekte. Lisaks pakutakse tuge ka olemasolevate ja uute poliitikavajaduste täitmiseks, näiteks seoses merenduspoliitika arenguga.

Esimese projektikonkursi tööprogrammi kirjeldab järgmine skeem:

7 r p teemad

1. taseme puhul on EL poolne finantseerimine kuni 8 mln eurot. Lubatud tegevused ulatuvad baasuuringutest kuni süsteemide ja komponentide katsetamiseni, sinna hulka mahuvad analüüsid, katsed, tehnoloogiate väljatöötamine. Finantseerimiskeemidest sobivad nii koostööprojektid kui koordineerivad ja toetavad tegevused.

2. taseme projektide finantseerimine jääb 8 ja 60 mln euro vahele. Lubatakse teadus- ja (tehnoloogiate) arendustegevust kuni täieliku tehnoloogilise valmiduseni, sealhulgas tehnoloogiate ja operatsioonide hindamine süsteemi tasandil, toote defineerimine ja tootearenduse algus. Siia alla mahuvad ka võimsad katsesüsteemid. Finantseerimiskeemiks on koostööprojektid.

Projektikonkursi tööprogrammis on selgelt ära märgitud (LEVEL ONE või LEVEL TWO), kumma taseme teemaga tegemist on.

7. prioriteedis eristatakse kolme valdkonda:

1. lennundus ja õhustransport
2. maismaa- ja veetransport
3. tugi Euroopa globaalsele satelliitnavigatsioonisüsteemile (Galileo)

Järgnev on lühiülevaade esimese projektikonkursi teemadest ja oodatud tegevustest.

• Lennundus ja õhustransport

- Õhustranspordi keskkonnasäästlikuks muutmine: kahjulike heitmete koguse vähendamine (näiteks CO₂ – 50% reisija/kilomeetri kohta, NO_x – 80% maandumisel ja õhkutõusmisel ja 5 g/kg põletatud kütuse kohta) ja mürataseme alandamine 10 dB võrra, kütusekulu vähendamine, materjalimahukuse ja komponentide kaalu vähendamine, uute kergekaaluliste ja vastupidavate materjalide kasutuselevõtmine, uute kütuste kasutamisevõimaluste uurimine.
- Ajakasutuse tõhustamine: lennugraafikute tõhustamine ja tihendamine ning sõltuvuse vähendamine ilmastikutingimustest, lennujaamade töö efektiivsuse suurendamine, pannes rõhku ühtse Euroopa taeva algatuse efektiivsele elluviimisele, rakendades uuenduslikke lennuliikluskorraldussüsteeme (ATM), milles ühendatakse õhu-, maa- ja kosmosekomponendid, k.a liiklusvoogude korraldamine ja õhusõidukite suurema sõltumatuse kindlustamine.
- Tarbijate rahulolu ja ohutuse tagamine: reisijate mugavuse parandamine, pardateeninduse uuendamine ja reisijate käitluse tõhustamine, lennuohutuse igakülgne ja oluline parandamine, õhusõidukite suuruse valiku laiendamine, uute info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate rakendamine

pardal, müra ja vibratsiooni vähendamine salongis, plaanivälise hoolduse vajaduse vähendamine.

- Kulutasuvuse parandamine: tootearenduse ja eksploatatsioonikulude vähendamine kuni 50%, uute lahenduste turulejõudmise perioodi lühendamine ja kulude vähendamine, lennukite aerodünaamika parandamine, lennukijuhtimise automatiseerimisastme suurendamine meeskonnaliikmete töökoormuse ja meeskonnaliikmete arvu vähendamiseks, hooldusvabade lennukite väljatöötamine.
- Õhusõidukite ja reisijate kaitse: igasuguse vaenuliku tegevuse ärahoidmine, täiendavate julgeolekumeetmete rakendamine kabiinis ja salongis (sh ruumide muutmine plahvatuskindlaks), automaatjuhtimisel maandumise võimaldamine terroriakti korral, kaitse välisrünnakute vastu, tõhustatud andmekorraldus- ja tuvastamismeetodid, täiustatud kriisijuhtimisvõtted.
- Tee avamine tuleviku õhustranspordile: radikaalsemate, ebakonventsionaalsemate, keskkonnasäästlikumate ja innovatiivsemate tehnoloogiate otsimine probleemide kiiremaks lahendamiseks pikemas perspektiivis, taastuvate energiaallikate (päike, vesinik, uue põlvkonna „rohelist” sünteetilised kütused) ja hübriidmootorite kasutusvõimluste uurimine, reisijatele uue virtuaalkeskkonna loomine salongis.

• Maismaa- ja veetransport

- Maismaa- ja veetranspordi keskkonnasäästlikuks muutmine: keskkonnasaaste vähendamine (aastaks 2020 vähendada CO₂ 40% uutel sõiduautel ja kergeveokitel ning 10% raskeveokitel) ja mürataseme alandamine kuni 10dB nii maantee- kui raudteetranspordis; puhaste ja tõhusate mootorite arendamine, k.a hübriidtehnoloogia ning alternatiivsete kütuste, sh vesiniku ja kütuseelementide kasutamine transpordis (biokütuste osa aastaks 2010 – 5,75%); maagaasi laiem kasutamine transpordikütusena, kütusekulu vähendamine, strateegiate väljatöötamine kasutuselt kõrvaldatud sõidukite ja laevade jaoks (ümbertöödeldav kuni 95%).
- Intermodaalsuse toetamine ja transpordikoridoride läbilaskevõime parandamine: kohalike, piirkondlike ja riiklike intermodaalsete transpordivõrkude, infrastruktuuride ja süsteemide arendamine Euroopas, infovahetuse optimeerimine, infrastruktuuri läbilaskevõime suurendamine, logistikasüsteemide täiustamine, intermodaalsete konteinerivedude kogu ahela efektiivsuse, ohutuse ja turvalisuse suurendamine ning logistikakulude vähendamine, meretranspordi konkurentsivõime ja atraktiivsuse suurendamine. Siin nähakse lisaks liikmesriikidele meeeldi partnereid

Venemaalt ja Vahemere regiooni jäävatest rahvusvahelise koostöö partnerriikidest.

– Säästva linnaliikluse tagamine: innovatiivsed liikluskorraldusskeemid, uued kvaliteetsed ühistranspordi liigid, integreeritud linnaplaneerimine ja transport, ohutuse suurendamine, kaubavedude ja transporditeenuste korraldamine linnatingimustes, juurdepääsetavuse ja kättesaadavuse tagamine (sh erivajadustega arvestamine)

– Ohutuse ja turvalisuse parandamine: tehnoloogiad ja intelligentsed süsteemid ohustatud isikute – jalgratturite, autojuhtide, jalakäijate, reisijate ja lennuki/laeva/rongi meeskonna kaitsmiseks ja vigastuste vähendamiseks, aktiivsed ja passiivsed ohutusmeetmed, liiklusõnnetuste arvu oluline vähendamine (>50%), liikluses hukkunute arvu oluline vähendamine (>50%), transpordivahendite ohutuse suurendamine.

Euroopa Komisjon peab vajalikuks turvalisuse probleemide lahendamise kaasata partnereid ka Indiat, USAst ja Jaapanist.

– Konkurentsivõime suurendamine: transporditööstuse konkurentsivõime suurendamine, uue kompetentsi ja uute töökohtade loomine, tootmisprotsesside täiustamine, projekteerimisprotsesside parandamine ning projekteerimis- ja ehituskulude vähendamine 30–40%; transporditööstuse tarneahela efektiivne juhtimine, hoolduskulude oluline vähendamine, raudteetranspordi viimine vastavusse kliendi ootustega, nüüdisaegsete ülekande- ja sõidukitehnoloogiate arendamine; innovatiivsete ja kulutasuvate tootmissüsteemide ja infrastruktuuride rajamine.

• **Tugi Euroopa globaalsele satelliitnavigatsioonisüsteemile (Galileo):**

täpsed navigatsiooni- ja ajamääramisteenused kasutamiseks paljudes sektorites; satelliitnavigatsiooni tõhus kasutamine (sh otsimis- ja päästeoperatsioonidel), kaubavedude juhtimine, ühistranspordi liikumise juhtimine, toetus teise põlvkonna tehnoloogiate määratlemisel.

Transpordi (sh lennunduse) alaste projektide finantseerimiseks on finantsskeemidele seatud järgmised piirmäärad:

1. Koostööprojektid

Väikese ja keskmise suurusega projektide puhul on lennutranspordile võimalik taotleda kuni 8 mln eurot, maismaatranspordile aga kuni 4 mln eurot. Suuremahuliste integreeritud projektide puhul on vastavad numbrid 8–60 mln eurot lennundusele ja vähemalt 4 mln Eurot maismaatranspordile.

2. Koordineerivate ja toetavate tegevuste puhul

ei ole täiendavaid piiranguid kehtestatud ja seega kehtivad üldised piirid: koordineerivatele tegevustele 1–2 mln eurot ja teotavatele tegevustele kuni 1 mln eurot.

Esimesele projektikonkursile laekunud taotluste hindamiseks kasutatakse ainult üheastmelist hindamist,

mis tähendab, et kohe tuleb esitada täismahus taotlus. On otsustatud kutsuda hindajad hindamisperiodiks Brüsselisse ja mitte lasta neile lugeda elektroonselt teel saadetud taotlusi kodust või kontorist lahkumata. Samuti ei kasutata sel korral reeglina võimalust kutsuda projekti algataja (koordinaator) täiendavatele küsimustele vastama.

Eesti transpordisektor on seni olnud raamprogrammi konsortsiumides esindatud suhteliselt tagasihoidlikult. Loodetavasti suurendab taasriigistamine eriti raudteesektori huvi valdkondliku teadus- ja arendustegevuse vastu.

7 r p

koordineerimine

Riiklike programmide koordineerimine (ERA-NET, ERA-NET-Pluss, Art 169)

EÜ liikmesriikide riiklike T&A programmide koordineerimine on Euroopa Teadusruumi arendamise lahutamatu koostisosa. VII raamprogrammis (7RP) jätkatakse sellesuunalist VI raamprogrammis alustatud edukat tegevust. 7RP Koostöö tööprogramm näeb ette kahte tüüpi lähenemist: ERA-NET skeemides ja EÜ osalusega ühiselt hallatavates riiklikes programmides (Art 169) osalemine.

ERA-NET-i tegevused jagunevad kaheks: ERA-NET ja ERA-NET-pluss.

Kui temaatika kattub ühega Koostöö programmi teemadest, siis käivitatakse ta vastava teema konkursi käigus.

Kui kavandata võrgustiku temaatika on horisontaalse iseloomuga, ega kattu ühegagi Koostöö või Võimekuse programmide teemadest, siis neid projekte toetatakse ja hinnatakse üheskoos üle kõikide teemade, kui neil on vaid piisavalt lisandväärtust Euroopa jaoks. Mõlemat sorti tegevused käivitatakse läbi ühise konkursikutse. Detailsemalt on võimalikud tegevused kirjeldatud Koostöö tööprogrammi 4. lisas, milles on kirjeldatud ka Artikkel 169 alusel ühenduse ja liikmesriikide ühiste riiklike programmide käivitamist.

Projektides ERA-NET, ERA-NET-Pluss, Art 169 skeemide alusel saavad osaleda

- Programmide haldajad/omanikud (owners), nagu Liikmesriikide ministereiumid või regionaalsel tasemel programmide korraldajad
- Programmide korraldajad/rakendajad (managers) näit teadusnõukogud ja agentuurid, kes rakendavad (implement) riiklike T&A programme nende rahastajate juhtimise all
- Programmide rahastajad, kellel ei ole veel, kuid kes on kavandavad programmi käivitamist.

ERA-NET-i skeem võeti kasutusele VI raamprogrammis ja kui seal ei peetud väga täpselt kinni nõuetest osavõtvate organisatsioonide profiili kohta, millel olid ka oma objektiivsed põhjused nagu liikmesriikide seadusandlus, mis ei lubanud vastavaid finantsskeeme või vastavate programmide puudumine. VII raamprogrammis on kavas neid nõudeid punktuaalselt järgida.

ERA-NET-i skeem VII raamprogrammis arendab ja tugevdab riiklike ja piirkondlike teadusuuringute kooskõlastamist liikmesriikide vahel

- luues avalikke uurimisprogramme rakendavatele osalejatele raamistiku oma tegevuste tõhusaks kooskõlastamiseks. See hõlmab toetust uutele ERA-NET-skeemidele, samuti olemasolevate ERA-NET-skeemide ulatuse laiendamisele ja süvendamisele, näiteks muutes nende partnerluse

ulatuslikumaks ning avades programme vastastikku. ERA-NET-skeeme võib kasutada ka programmide kooskõlastamiseks Euroopa piirkondade ja liikmesriikide vahel, et võimaldada nende vahelist koostööd.

- pakkudes piiratud juhtudel täiendavat ühenduse rahalist toetust osalejatele, kes korraldavad ressursside koondamist vastavate riiklike ja piirkondlike programmide vaheliste ("ERA-NET PLUS") ühiste projektikonkursside jaoks.

Ühenduse osalus teadusuuringute programmides, mida rakendatakse ühiselt asutamislepingu artikli 169 alusel, on eriti oluline ulatusliku Euroopa koostöö jaoks ühiste vajaduste ja/või huvidega liikmesriikide vahelisel "muutuva geomeetria" skaalal. Sellised artikli 169 kohased algatused võidakse käivitada täpselt määratletud juhtudel valdkondades, mis määratakse kindlaks tihedas koostöös liikmesriikidega (sealhulgas on võimalik ka koostöö valitsustevaheliste programmidega) mitmete kriteeriumide alusel:

- olulisus ühenduse eesmärkide suhtes;
- taotletava eesmärgi selge kindlaksmääramine ja selle asjakohasus raamprogrammi eesmärkide suhtes;
- eelnev baas (olemasolevad või kavandatud teadusuuringute programmid);
- Euroopa lisandväärtus;
- hõlmatud programmide ulatuse ja arvu kriitiline mass, hõlmatud programmide tegevuste sarnasus;
- artikli 169 vastavus eesmärkide saavutamiseks kõige asjakohasema vahendi kriteeriumile.

1. Horisontaalsed skeemid

- ERA-NET-i klassikaline skeem (6. raamprogrammist tuntud ERA-NET-i skeem),
süa kvalifitseeruvad programmide haldajad/"omanikud" (owners) või rakendajad, (teadusasutused, kes viivad läbi teadustööd, ei kvalifitseeru), milles on nõutavad neli koostöö taset
 - Infovahetus
 - Ühistegevuse planeerimine ja ettevalmistamine
 - Ühistegevuse käivitamine
 - Riikidevahelise koostöö rahastamine

Taotlusi võivad esitada nii uued kui vanad (6RP) ERA-NET-kooslused, seejuures vanad ei jätku automaatselt, vaid peavad läbima konkursi uuesti ja nende tegevus peab olema fokusseeritud 3. ja 4. astme tegevusele, uued projektid peavad hõlmama kolme esimest tegevust.

7 r p

koordineerimine

- ERA-NET Pluss skeemis (ERA-NET)

saab taotlusi esitada vaid Koostöö või Võimekuse tööprogrammis määratletud teemal, seejuures võidakse tööprogrammis konkreetselt ära näidata vastava ERA-NET Plusu projekti rakendaja. Näit 2007 nähakse ette EURAMET-i (ERA-NET Pluss tegevuse rakendamiseks metroloogia alal loodud juriidiline isik) EK poolseks rahastamiseks 21 mln euroga ja BONUSe (Baltic Organisations Network for Funding Science EEIG -- ERA-NET Pluss aktsiooni rakendamiseks Balti mere uuringute alal loodud juriidiline isik) rahastamiseks

9 mln euroga ning nad rakenduvad ilma EK poolse projektikutseta. Mõlemad võrgustikud on seotud ERA-NETi projektide liikumisega art 169 alusel loodud ühisprogrammide poole.

Vahe ERA-NET Plussi ja art 169 tegevuste vahel seisneb selles, et ERA-NET Plussis korraldatakse riikidevahelisi ühiseid konkursse, kusjuures partnerriigid panevad 2/3 rahast ja EK lisab sellele 1/3.

- Art 169 näeb ette juba riiklike programmide täielikku integreerimist.

FP7 Koostöö tööprogramm: Lisa 4 – Üldised tegevused, konkursikutse

Konkursi nimetus: ERA-NET / ERA-NET PLUS Call 2007

Konkursi kood: FP7-ERANET-2007-RTD

- avanemise kuupäev: 22. detsember 2006
- taotluste lõpptähtaeg: 31/7/07 kell 17:00, Brüsseli kohalik aeg

- Indikatiivne eelarve 2007. aastal (eeldusel, et 2007. a eelarve ettepanek muutmata kujul vastu võetakse):

Kogu ühise ERA-NET-i konkursi eelarveks on kavandatud kuni 28,9 mln eurot (sh teemadega seotud, horisontaalsed või kaudselt seotud tegevused). See katab kahte tüüpi tegevusi/teemasid.

1. Kokku 10,4 mln eurot on kavandatud jaotada horisontaalsetele või koostöö programmi teemadega otseselt mitteseotud tegevustele/teemadele (10.0 mln eurot) ning konverentsidele/toetusmeetmetele (0.4 mln eurot).

Tabel 1. Horisontaalse iseloomuga tegevused, mis ei ole otseselt seotud koostöö programmi teemadega.

Tegevus/valdkond	Teema	Finantseerimis-skeem ja eelarve
A4.2.2.1 ERA-NET-i tegevused	Teema ERANET.2007.1 Horisontaalse iseloomuga ERA-NET-i taotlused (st koostöö eriprogrammi mitmeid teemasid või Võimekuse eriprogrammi osi katvad), või koostöö programmi teemadega otseselt mitteseotud tegevustele/teemadele.	Koordineerivad ja toetavad tegevused (koordineerimine) 10 mln eurot
A4.2.3.2 Konverentsid ja muud toetavad tegevused	Teema ERANET.2007.2 Toetavad tegevused, mis annavad ülevaate horisontaalse iseloomuga uurimisprogrammist. (st koostöö eriprogrammi mitmeid teemasid või Võimekuse eriprogrammi osi katvad), või koostöö programmi teemadega otseselt mitteseotud tegevustele/teemadele	Koordineerivad ja toetavad tegevused (koordineerimine) mln eurot

Jätkub järgmisel lk

7 r p

koordineerimine

2. Kokku 18.5 Mln eurot on ette nähtud ühisele konkursikutsesele ERA-NET-i ja and ERA-NET Plus i tegevustele, mille teemad on kindlaks määratud Koostöö tööprogrammis.

Tabel 2 – Koostöö tööprogrammis määratletud tegevuste ja teemade ülevaade, milles avatakse konkurss FP7-ERANET-2007 –RTD ühise konkursikutse alusel.

Tegevus/valdkond	Teema kood	Teema nimetus	Eelarve (mln eurot)
Koostöö eriprogramm			
1. Tervis			
1.2.4. Muud olulised haigused	HEALTH-2007 2.4.1.13	ERA-NET vähiregistri kasutuse optimeerimiseks	2
2. Toit, põllumajandus ja kalandus ning biotehnoloogia			
2.1.2. Kõigi tootmissüsteemide jätkusuutlikkus: taimetervis ja saagi kaitse (<i>Sustainability of all production systems: Plant Health and Crop Protection</i>)	KBBE-2007 1.2.07	ERA-NET põllumajandusuuringute koordineerimiseks Vahemeremaades	1
2.1.3. Optimaalne loomatervishoid, tootmine ja heaolu (<i>Optimised Animal Health, Production and Welfare</i>)	KBBE-2007 1.3.02	ERA-NET loomatervishoiu alase uurimistöö koordineerimiseks Euroopas	
4. NMP			
4.1.5 Nanoteadused ja nendega lõikuvad valdkonnad (<i>Nanosciences and converging sciences</i>)	NMP-2007 4.1.1-5	ERA-NET-Plus projekt: alusuuringud nanoteaduste alal	
4.4.1 NMP- Tehnoloogiate integreerimine tööstuslikeks rakendusteks			
(NMP – Integration of technologies for industrial applications)	NMP-2007 4.0-7	ERA –NET Ehituse alal	
(ERA –NET on Construction)	Kuni 2.5		

7 r p

koordineerimine

Tegevus/valdkond	Teema kood	Teema nimetus	Eelarve (mln eurot)
5. Energia			
5.7 Intelligentset energiavõrgustikud (Smart Energy Network)	ENERGY-2007 7.3.3	Kiirendada/tõhustada/laienda koostööd intelligentsete elektrivõrkude uurimisel regionaalsel ja riiklikul tasandil (<i>Stepping up the cooperation of national and regional research activities on Smart Power Grids (ERA-NET)</i>).	-- 2 Kogu energia
5.10 Horisontaalsed meetmed (Horizontal Programme Actions)	ENERGY-2007 10.0.1	EÜ tegevuste optimeerimine EÜ ja liikmesriikide koostöö initsiatiivide parema koordineerimise läbi (<i>Optimise EU action through a better coordination of the international cooperation initiatives of the EU and Member States (ERA-NET)</i>).	
5.10 Horisontaalsed meetmed (Horizontal Programme Actions)	ENERGY-2007 10.0.3	Riiklike ja üleeuroopaliste energeetikaalase T&A strateegiate koordineerimise tugevdamine (<i>Fostering coordination between national and European energy RTD strategies and programmes (ERA-NET)</i>).	
6. Keskkond (sh kliimamuutused)			
6.1.2 Keskkond ja tervis	ENV-2007 1.2.3.1	Keskkonna ja tervise ERA-NET (ERA-NET for environment and health). Kogu keskkond	Kuni 4
6.3.2. Kultuuripärandi kaitse, konserveerimine ja väärtustamine/väärastamine (Protection, Conservation and enhancement in cultural heritage).	ENV-2007 3.2.2.1	Füüsilise kultuuripärandi säilitamise alane ERA-NET (ERA-NET for the preservation of the tangible cultural heritage).	
7. TRANSPORT (sh Lennundus)			
7.2.6 Horisontaalsed (laiema mõjuga) tegevused (Cross-cutting activities)	SST-2007 6.7	ERA-NET Transport II, maa- ja veetransport (ERA-NET Transport II, Surface transport)	Kuni 3
8. Sotsiaalmajanduslikud ja humanitaarteadused (Socio-economic sciences and the humanities).			
8.8. Strateegilised tegevused (Strategic Activities)	SSH-2007 8.6	Piiratud arv ERA-NET-i võrgustikke ja ERA-NET+ tegevusi (A limited number of ERA-NET and ERA-NET Plus actions in all the Theme)	5

Väikese- ja keskmise suurusega ettevõtete kaasamine 7. raamprogrammis

Väikese- ja keskmise suurusega ettevõtteid (VKE-d) on Euroopa majanduse konkurentsivõime suurendamise ja uute töökohtade loomise mootoriks. Moodustades Euroopa ettevõtetest enamiku, on neil tugev mõju innovatsiooni arengu kiirendamisele Euroopas.

Seitsmendas raamprogrammis on suurt tähelepanu pööratud just VKE-dele, kuna neil on oluline osa ambitsioonika Lissaboni strateegia elluviimisel ehk Euroopa pürgimisel maailma teaduse ja innovatsiooni tippu ning rasketes konkurentsiooludes peab Euroopa Liit oluliseks toetada nende teadus- ja arendustegevusi riiklikul ja regionaalsel tasemel.

Eesmärk

Raamprogrammi eesmärk on tugevdada ühenduse tööstuse teaduslikke ja tehnoloogilisi aluseid ning kindlustada kõrge konkurentsivõime. Selleks peab ühendus edendama kogu vajalikku peetavat teadustegevust, ergutades eelkõige ettevõtjaid, sealhulgas väikese ja keskmise suurusega ettevõtteid, uurimiskeskusi ja ülikoole nende teadusuuringute ja tehnoloogiaarendusega seotud tegevuses.

VKE-de määratlemine

Euroopa Komisjoni määrusega on ettevõtte korrapärase majandustegevusega tegelev mis tahes üksus, olenemata selle õiguslikust vormist. Näiteks hõlmab see majandustegevusega tegelevaid füüsilisest isikust ettevõtjaid ja perettevõtteid, äriühinguid ja ühendusi jne. Olulist rolli mängib siinkohal autonoomsus. Autonoomse ettevõtte korral peab VKE-na määratlemisel arvestama ainult antud ettevõtte töötajate arvu ja finantsandmeid. VKE staatuse määratlemisel tuleb lisaks vaatlusalusele ettevõttele arvestada ka partner- või seotud ettevõtete töötajate arvu ja finantsandmeid, lisades need kapitaliosaluse või hääleõiguste protsendiga (kui erinevad, siis neist kahest suurem) samas proportsioonis.

Ettevõtete liigitus vastavalt näitajatele.

Ettevõtte kategooria	Töötajate arv (aastane tööühik)	Aastakäive*	Aastabilansi kogumaht*
Keskmine	< 250	≤ 50 miljonit eurot	≤ 43 miljonit eurot
Väike	< 50	≤ 10 miljonit eurot	≤ 10 miljonit eurot
Mikro	< 10	≤ 2 miljonit eurot	≤ 2 miljonit eurot

*Ettevõtte võib ise valida, kas ta arvestab bilanssi või aastakäivet. Ei ole vaja rahuldada ilmtingimata mõlemat kriteeriumit, piisab ühest.

Nagu tabelist näha, kuuluvad VKE-de kategooriasse ettevõtteid, kus on vähem kui 250 töötajat, aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot. Töötajate arv on kõige olulisem esialgne kriteerium, mis määratleb ettevõtte kuuluvuse VKE-de hulka. (Täpsem info: Euroopa Komisjoni määruse 364/2004/EÜ Lisa 1)

Tegevus

VKE-de toetamise erimeetmete peamine eesmärk on toetada ettevõtteid ja assotsiatsioone, kui neil tekib vajadus korraldada teadusuuringute allhanget ülikoolide ja uurimiskeskuste kaudu.

Peamiselt kuuluvad sihtgruppi madala kuni keskmise tehnoloogilise tasemega, vähese või ilma teadussuutlikkusega VKE-d.

Osaleda võivad ka intensiivsete teadusuuringutega tegelevad VKE-d, kellel on vaja teha teadusuuringute allhankeid, et täiendada oma teadusvõimekust. Meetmeid rakendatakse kõikides teaduse ja tehnoloogia valdkondades. Rahastamisel on võimalik kasutada kahte skeemi:

- **Teadusuuringud VKE-de huvides:** toetada väikeste innovatiivsete VKE-de rühmi, et lahendada ühiseid või täiendavaid tehnoloogilisi probleeme
- **VKE-de assotsiatsioonide huvides tehtavad teadusuuringud:** toetada VKEde assotsiatsioone ja rühmitusi, et arendada tehnilisi lahendusi probleemidele, mis on teatavates tööstussektorites või väärtusahela mingitel etappidel ühised paljude VKE-de jaoks teatavates tööstussektorites või väärtusahela mingil etapil.

Konkurentsivõime ja innovatsiooni programm pakub tuge vahendajavõrgustikele ja siseriiklikele meetmekavadele, et soosida ja hõlbustada VKE-de osalust raamprogrammis.

Projektid võivad sisaldada järgnevaid tegevusi:

- Teadus- ja arendustegevuses, mis on otseselt seotud projekti sisuga, on ajakohased ja omavad tuntuvat mõju eesmärgile ;
- Demonstratsioonitegevused – tõestamaks projekti uute tehnoloogiate elujõulisust, rakendatavust ja potentsiaalset majanduslikku kasu.
- Juhtimistegevused, et tagada sobiv juhtimisraamistik, mis ühendab projekti osad ja suhtleb EKga.
- Koolitamine ja teised tegevused, mis on otseses seoses projekti püstitatud eesmärkidega või raamprogrammi kutsega.

Konkreetne projekti sisu ja sobivad tegevused on täpsustatud alati raamprogrammi kutses koos programmis lubatud kulude osakaaluga.

Eeldused ja tingimused projektides osalemiseks

Enamikel juhtudel on 7RP toetused suunatud konkreetset konkursil osalevatele konsortsiumitele, millede moodustamisele kehtivad omakorda mitmed tingimused. Osaleda saavad nii füüsilised isikud kui institutsioonid – täpsemad tingimused on alati toodud konkursi juhendmaterjalides ja projekti dokumentides.

VKE-dele suunatud teadusuuringute projektidele on kehtestatud kaks erinevat osalejate kategooriat koos minimaalsete osalejate arvu ja nende rollidega:

7 r p

v k e d

- Teadusuuringud VKE-de huvides:
 - 3 VKE-d (kolmest erinevast EL riigist või seotud riikidest)
 - 2 teadus- ja tehnoloogia-arendusasutust (*RTD performers*),
 - vajadusel ka teised ettevõtted või lõpptarbijad.
- VKE-de assotsiatsioonide huvides tehtavad teadusuuringud:
 - vähemalt 3 iseseisvat VKE-de assotsiatsiooni/gruppi kolmest erinevast liikmesriigist või seotud riigist või üks Euroopa VKE-de assotsiatsioon/grupp
 - vähemalt 2 teadus- ja tehnoloogia-arendusasutust
 - vajadusel ka teised ettevõtted või lõpptarbijad koos vähemalt kahe VKE-ga.

VKE-d või VKE-de assotsiatsioonid võivad projekti koordineerimise anda professionaalsele projektijuhtimise organisatsioonile, mis on praktikas end hästi õigustanud, kuna projektiosapooltel on ajaliselt ja professionaalselt raske leida ressursse projekti edukaks juhtimiseks.

Tähelepanu tuleb pöörata Euroopa Komisjoni põhimõttele: VKE-d investeerivad ise teadus- ja arendustegevusse. Lahtiseletatult:

- VKE-de või VKE-de assotsiatsioonide ja teadus- ja tehnoloogiaasutuste vahel on kliendi-pakkuja suhe;
- VKE-d investeerivad ise teadus- ja arendustegevusse ning ostavad sisse teadusliku töö;
- Uurimiskeskused ja ülikoolid esitavad arved VKE-dele;
- EK panus: grant projektile (mitte individuaalselt projektis osalejatele), mis katab vaid osa kogu investeeringust;
- Projektis osalejad panustavad oma ressursse projekti;
- Projekti juhitakse kollektiivselt, vastutus on kõigil osapooltel;
- VKE-d on projektiga tugevalt seotud ja kasutavad teadustöö tulemusi vastavalt oma huvidele.

Finantseerimine

Finantseerimise üldskeemist oli pikemalt juttu jaanuari Innovaatika numbris. Täpsemalt on tingimused ära toodud igas projektikonkursi kutses. Üldisemalt rahastamismäärad:

- Arendus- ja teadustegevus: 50% kõigist abikõlblikest kuludest
- Erand: MTÜ-d, kesk- ja kõrgkoolid, teadusasutused ja VKE-d: maksimaalselt 75% kuludest. Assotsiatsioonid võivad vastata VKE-de kriteeriumitele.
- Demonstratsioonitegevused: maksimaalselt 50% kuludest.
- Juhtimistegevused: maksimaalselt 100% kuludest.
- Muud tegevused (nt koolitused, koostöö, koostöövõrgu

arendamine, teavitustöö): maksimaalselt 100% kuludest.

Millele pöörata tähelepanu?

- Kas planeeritud töö sobib projektitaotluse konkreetsele vooru tingimustega?
- Kas taotletakse õiges rahastamisskeemiskemmis teema on sobiv?
- Kas projekt on sobivate ja lubatud kriteeriumitega? Kriteeriumid on kirjas konkursikutses. Eriti tuleb tähelepanu pöörata loodava konsortsiumi vastavusele etteantud miinimumnõuetele, konkreetse konkursi erinõuetele ja eelarvele.
- Kas projektitaotlus on täielik ja korrektne? Täita tuleb kõik vajalikud väljad ja mitte jätta standardvormidesse tühje lahtreid.
- Kas projekti tegevused võivad tekitada eetilisi probleeme? Eraldi tuleb taotluses tähelepanu juhtida teadustöö võimalikele eetilistele, seadusest tulenevatele või ohutuse aspektidele ja näidata, kuidas nendega toime loodetakse tulla.
- Kas projekti ülesehitus on nõuetele vastav? Vältimaks madalaid hindaid tuleb täielikult jälgida projekti ülesehituse nõudeid, mis on koostatud nii, et hindajatel oleks taotluse vastavust lihtne jälgida. Struktuur võib igal taotlusvoorul olla erinev.
- Kas kõik on tehtud edu garanteerimiseks? Kuna tegemist on suure konkursiga, kus edu saavutavad vaid parimad, tuleb teha kõik selleks, et projektitaotlus oleks edukas ja kaotada juba eos võimalikud nõrgad kohad.
- Kas projekt võiks vajada lisatuge? EK soovib taotluste kokkupanekul kasutada 7RP kontaktisikute abi ja kogemusi.

Lisainfo ja konsultatsioon

Info 7RP ja VKEde teadusuuringute kohta leiata [CORDIS](http://cordis.europa.eu/fp7/calls)-est aadressil: <http://cordis.europa.eu/fp7/calls>

Lisainfo saamiseks pöörduge Ettevõtluse Arenduse Sihtasutusse:

Katre Gostsõllo
SME NCP / Arenduskonsultant
Katre.Gostsollo@eas.ee
Tel: 372 6279 353

7 r p

võimekus

„Võimekuse“ eriprogrammi alateema „Teaduspotentsiaal“

Seitsmenda raamprogramm eriprogramm Võimekus jaguneb seitsmeks alateemaks:

- teadustöö infrastruktuurid – koguelarve 1,8 miljardit eurot;
- teadustöö VKEde huvides – koguelarve 1,3 miljardit eurot;
- teadmiste piirkonnad ja toetus piirkondlikele teadusuuringukesksetele rühmitistele – koguelarve 0,13 miljardit eurot;
- teaduspotentsiaal – koguelarve 0,37 miljardit eurot;
- teadus ühiskonnas – koguelarve 0,28 miljardit eurot;
- toetus teaduspoliitika ühtsele arengule – koguelarve 0,07 miljardit eurot;
- rahvusvaheline koostöö – koguelarve 0,185 miljardit eurot.

Alateema „Teaduspotentsiaal“ (*Research Potential*) on suunatud EL ühtluspiirkondade ja äärealade teaduspotentsiaali paremale ärakasutamisele ja arendamisele. EL ühtluspiirkonnad (*convergence regions*) on defineeritud kui EL regioonid, kus SKT elaniku kohta jääb alla 75% EL keskmisest. Äärealadeks (*outermost regions*) nimetatakse piirkondi, mis on formaalselt EL liikmesriikide osad, kuid asetsevad Euroopast füüsiliselt kaugel – nt Kanaari saared, Martinique jne.

Sellise teema lülitamise raamprogrammi tingis tõsiasi, et Euroopa ei kasuta täiel määral ära oma teaduspotentsiaali nendes piirkondades. Teaduspotentsiaali projektikonkursside eesmärk on toetada sihtpiirkondade teadlasi ja teadusasutusi – võttes arvesse teiste Euroopa regioonide kogemusi ja teadmisi – sellise teaduskeskkonna loomisel, mis võimaldab neil täiel määral panustada Euroopa teadusruumi arengusse.

Teaduspotentsiaali 2007. aasta tööprogrammis on kolm projektikonkurssi (neile lisandub suunatud kutse NCP võrgustikele).

REGPOT-2007-1

Ühtluspiirkondade kõrgetasemelistel ja/või paljutootavatel teadusasutustel on võimalik selle tegevuse raames, 7RP Koostöö programmis välja toodud temaatiliste prioriteetide valdkondades, parandada oma teadusvõimekust järgmiste tegevuste kaudu: teadlasvahetus kõrgetasemeliste partnerorganisatsioonidega; kogenud teadlaste palkamine; teadusaparatuuri hankimine,

arendamine ja uuendamine; seminaride ja konverentside korraldamine; teavitustegevus.

Komisjon ootab sellele konkursile suuremahulisi projekte eelarvega 1-1,5 miljonit eurot, kusjuures projektide kestuseks on valdavalt 3 aastat.

REGPOT-2007-2

Selle tegevuse raames on sihtpiirkondade teadusasutustel võimalik taotleda sõltumatut rahvusvahelist evalveerimist. Euroopa Komisjoni poolt määratud kõrgetasemelised sõltumatud eksperdid hindavad eduka taotleja teadustöö kvaliteeti ja infrastruktuure (SWOT analüüs), mille põhjal koostatakse tegevuskava teadusvõimekuse parandamiseks.

Projektide kestuseks on valdavalt kuni 1 aasta ning eelarve võib ulatuda 0,2 miljoni euroni.

REGPOT-2007-3

Konkursi eesmärgiks on tihendada Euroopa teadusruumi sidemeid **Lääne-Balkani teadusasutustega**. Tegevuse raames on võimalik partnerlussidemete loomine ühtluspiirkondade, liikmesriikide ja Lääne-Balkani riikide teadusasutuste vahel. Rahastatakse sarnaseid tegevusi nagu valdkonna 1. konkursi puhul, kusjuures kasusaajaks on Lääne-Balkani teadusasutus. Ka siin oodatakse suuremahulisi projekte kestusega ca 3 aastat ning eelarvega kuni 1,2 miljonit eurot.

Kõigi konkursside rahastamisskeemiks on toetustegevus (*CSA – Support Action*), millest tulenevalt rahastatakse kuni 100% tegevusega seotud kuludest. CSA puhul on kaudsete kulude ülemmääraks 7% otsestest kuludest sõltumata asutuse tüübist.

Järgmisel, 2008. aastal on oodata 1. ja 2. konkursi kordamist.

Lisainfo CORDISes:

http://cordis.europa.eu/fp7/capacities/convergence-regions_en.html

Kristin Kraav

SA Archimedes, Teaduskoostöö keskus

kristin.kraav@archimedes.ee

tel 730 0337

Tähis	Tegevus/valdkond	Teema	Rahastamisskeemid	Tähtaeg	Eelarve (milj eurot)
REGPOT-2007-1	EL ühtluspiirkondade ja äärealade teadusuuringute täieliku potentsiaali ärakasutamine	Kõik 7RP teadusteemad	Koordineerivad ja toetavad tegevused (CSA – Support Actions)	24.04.2007	23,5
REGPOT-2007-2	EL ühtluspiirkondade ja äärealade teadusorganisatsioonide evalveerimine	Kõik 7RP teadusteemad	Koordineerivad ja toetavad tegevused (CSA – Support Actions)	24.04.2007	1
REGPOT-2007-3	Rahvusvaheline koostöö	Kõik 7RP teadusteemad	Koordineerivad ja toetavad tegevused (CSA – Support Actions)	24.04.2007	8

„Võimekuse“ eriprogrammi alateema "Teadmiste piirkonnad"

EL 7. raamprogrammi „Võimekuse“ eriprogrammi 3. alamprogrammi „Teadmiste piirkonnad“ („Regions of Knowledge“) eelarveks on 126 mln eurot (2007–2013).

Programmi „Teadmiste piirkonnad“ eesmärgiks on Euroopa erinevate piirkondade teadusuuringute potentsiaali tugevdamine, soodustades ja toetades kogu Euroopas piirkondlike teaduspõhiste klastrite teket ja arengut.

Võetavad meetmed võimaldavad Euroopa piirkondadel tõsta oma teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse alast investeerimissuutlikkust, aidates seeläbi kaasa konkurentsivõimelise teaduspõhise majanduse arengule Euroopas. Samuti on klastrite loomise eesmärgiks teadlaste ja ettevõtjate kaasamine Euroopa teadusprojektidesse.

Kõik tegevused on tihedas seoses EL-i regionaalpoliitika (struktuurifondid), konkurentsivõime- ja innovatsiooniprogrammidega.

Sihiks on seatud teadusasutuste, ettevõtete ja ametivõimude koostöö tugevdamine mitte üksnes piirkondlikul, vaid ka riiklikul ja Euroopa tasandil. Soodustatakse piirkondlike partnerite vahelist piiriülest koostööd üldsuse jaoks huvipakkuvates valdkondades ning pööratakse erilist tähelepanu olemasolevate teadus- ja tehnoloogiaarenduskavade elluviimisele Euroopa üldises kontekstis. Oluline on oskuslikult ära kasutada Euroopa erinevate piirkondade teaduspotsentiaali üksteiselt õppimise ja teadmiste vahetamise teel. Piirkondliku majanduse konkurentsivõimelisuse tõstmisele aitab kaasa ühise tegevuskava väljatöötamine Euroopa tasandil, võimaldades sel moel ühenda nii piirkondlikest ja riiklikest allikatest kui ka Euroopa programmidest saadavad rahalised vahendid.

22. detsembril 2006 avaldati 7RP raames kolm alamprogrammi „Teadmiste piirkonnad“ projektikonkurssi.

Programmiga „Teadmiste piirkonnad“ toetatakse olemasolevaid või äsjaloodud piirkondlike teaduspõhiseid klastreid. Teaduspõhiste klastrite all mõistetakse teadusüksuste (avaliku sektori teadusuuringute keskused, ülikoolid, teadustööga tegelevad mittetulundusühingud ja sihtasutused), ettevõtete (suurettevõtted ja VKE-d) ning piirkondlike/kohalike ametiasutuste (kohalikud omavalitsused, regionaalarengu keskused) ühendusi, mis tegutsevad mingis kindlas teadus- ja tehnoloogiavaldkonnas või majandussektoris. Klastreid võivad kuuluda ka valdkonnaga seotud kohalikud üksused nagu erinevad ettevõtjate liidud ja hoiupangad.

Juhul kui projekti koordinaator on pärit erasektorist, peab ta töendama, et tegutseb regionaalarengu eest vastutava ametliku organi nõusolekul.

Erilist tähelepanu pööratakse projektidele, mis edendavad jätkusuutlikku majandustegevust. Osalevad teadusüksused peavad juba olema kaasatud piirkondlikul, riiklikul või Euroopa programmide tasandil toetatavatesse tegevustesse, mis on tihedalt seotud asjakohaste tootlike tehnoloogiavaldkondadega.

Programmi „Teadmiste piirkonnad“ raames võivad projektide rahastamistootlusi esitada:

- kas üksikud teaduspõhised klamid, millesse kuuluvad piirkondlikud üksused erinevatest Euroopa riikidest ja mille eesmärgiks on nõudlusest tulenevate või piirkondlike probleemide lahendamine teatud kindlale teadus- või tehnoloogiavaldkonnale toetudes;
- või üle kogu Euroopa paiknevate teaduspõhiste klastrite assotsiatsioonid, mis tegelevad üldsusele huvipakkuvate teemadega nagu näiteks tehnoloogia arengust ja majanduse üleilmastumisest tulenevad väljakutsed.

„Teadmiste piirkonnad“ toetab ka tingimuste loomist uute teaduspõhiste klastrite tekkeks; eesmärgiks on niisuguste piirkondlike ja kohalike teaduskeskuste arengu ergutamine, mille ümber saaks moodustada teaduspõhiseid klastreid.

2007. aastal rahastatakse projekte, mis on seotud järgmiste tegevustega:

- **Tegevus 3.1:** Teadustegevuses osalejate analüüs, mentorlus ja integratsioon (*Analysis, mentoring and integration of research actors*);
- **Tegevus 3.2:** Uute klastrite tekkele ja informatsiooni vastastikusele vahetamisele kaasaaitamine (*Facilitating the emergency of new clusters and mutual information*).

Projektide esitamise tähtajaks on 24. aprill 2007 kell 17.00 Brüsseli kohaliku aja järgi ning konkursi kogueelarveks 8,8 miljonit eurot.

Konkursikutse tunnus: FP7-REGIONS-2007-1.

Toetatakse innovaatilisi teaduspõhiseid klastreid, suurendamaks piirkondlike teadus- ja tehnoloogiaalaseid investeeringuid. Projektid peavad selgelt välja tooma osalevate piirkondade potentsiaali ja aitama parimal moel ära kasutada erinevaid EL-i rahastamisvahendeid – erinevad raamprogrammid, konkurentsivõime- ja innovatsiooniprogrammid ning struktuurifondid.

2007. aasta konkursikutse korral peavad taotlused olema seotud ühega kahest alljärgnevast teemast:

- **Teadusuuringutest VKE-dele tulenev kasu**
VKE-d tegutsevad üha enam rahvusvahelisel turul ning peavad kohanduma Euroopa majanduselu uute tingimustega. Konkurentsivõime suurendamiseks on vaja võtta kasutusele uusi innovaatilisi tehnoloogiaid. Vaid võrdlemisi vähesed VKE-d on võimelised teaduse ja tehnoloogia arendamisega ise tegelema, kuid väga paljud VKE-d rakendaksid uusi tehnoloogiaid pikemalt mõtlemata, kui neil selleks vaid võimalus avaneks. Mõningates piirkondades on juba suudetud luua edukaid võrgustikke, mis seovad nii avalikus kui erasektoris tehtavad teadusuuringud VKE-de ja nende vajadustega. Paljudes liikmesmaades on kõnealused tegevused aga alles algusjärgus ning neid tuleb Euroopa majanduse edendamiseks igati toetada ja edasi arendada.

- Teadusuuringud ja maamajandus
Viimastel aastakümnetel on Euroopa maamajanduse funktsioon märkimisväärselt muutunud. Maapiirkondades on põllumajandusettevõtete osatähtsus tööandja ja kohaliku elu toetajana tunduvalt vähenenud, tekkinud on uued tööstus- ja teenindusettevõtted, märgatavalt on elavnenu turism. Tavaliselt on teadmiste majandustegevuses ära kasutamine koondunud linnastunud keskustesse. Dünaamilise teaduspõhise maamajanduse arenguks on oluline uusimate teadussaavutuste kättesaadavaks tegemine ka maapiirkondade ettevõtetele. Seetõttu ongi maamajanduse arengu võtmeküsimuseks kõnealuste ettevõtete kaasamine teaduspõhistesse klastritesse. Erilist tähelepanu pööratakse programmi raames nendele piirkondadele, mis on halvemuses oma geograafilise asendi või hõreda asustuse tõttu.

Programmi raames toetatakse:

- Projekte, mille eesmärgiks on põhilikult analüüsida majandussektori piirkondlike arengukavasid, olemasolevaid teaduspoliitikaid ja nende elluviimist, piirkonna nõrku ja tugevaid külgi, teadustegevuse mõju majanduse arengule nii piirkondlikus kui rahvusvahelises kontekstis, samuti vastastikuse õppimise, juhendamise ja koostöö võimalusi teaduspõhisesse klastrisse kuuluvate ettevõtete ja ühenduste vahel.
- Vähemarenenud teadusprofiiliga piirkondade nõustamist ja juhendamist kõrgemaltarenenud piirkondade poolt, iseäranis EL-i äärealadel, või vastastikust õppetegevust (konverentsid, õpikojad või seminarid, personalivahetus, edu toonud töömeetodite ja kogemuste vahendamine jms).
- Integratsiooni tugevdavaid algatusi – ühise tegevuskava väljatöötamist valitud sektori majanduse edendamiseks teaduse ja tehnoloogia arendamise kaudu. Tegevuskava peab sisaldama meetmeid teadusliku potentsiaali ja teadlaste mobiilsuse suurendamiseks, infrastruktuuri parandamiseks ja jagamiseks, ettevõtete ning teadusasutuste vahelise suhtlemise edendamiseks võrgustike kaudu jms. Juhul kui tegemist on valdkonnaga „teadusuuringud ja maamajandus”, peab tegevuskava kindlaks tegema ka selle, missugused abinõud on tarvilikud teadussuutlikkuse arengut takistavate asjaolude kõrvaldamiseks maapiirkonnas. Ühine tegevuskava peab sisaldama äriplaani, milles on ära näidatud, kuidas ettenähtud tegevuste finantseerimisel kavatsetakse kasutada riiklikust ja erasektorist tulenevaid rahastamisvõimalusi, samuti ühenduse pakutavaid toetuskeeme (raamprogrammid,

konkurentsivõime- ja innovatsiooniprogrammid, struktuurifondid). Koostatud tegevuskava elluviimist programmi „Teadmiste piirkonnad” raames ei rahastata, selleks tuleb otsida teisi võimalikke finantsvahendeid.

- Informatsiooni levitamise ja üldsuse teavitamisega seotud tegevusi – konverentsid, töötoad, publikatsioonid, veebipõhised algatused.

Ülalloetletud tegevuste toetamisega loodetakse saada põhjalikku analüüsi piirkondade tugevatest ja nõrkadest külgedest ning võimalustest ja riskidest, ülevaadet pakkumisest ja nõudmisest teaduse ja tehnoloogia arendamisel, samuti analüüsi selle kohta, mil määral piirkondlike teaduspõhiste klastrite assotsiatsioonide liikmed üksteist täiendavad. Niisuguse teabe olemasolu aitab kaasa üle-euroopalise teaduspõhiste klastrite võrgustiku tekkele, millel on positiivne mõju piirkondlikule arengule Euroopas tervikuna.

Projektitaotluse esitajaks võib olla piirkondlike teaduspõhiste klastrite assotsiatsioon või rahvusvahelise partnerlusega teaduspõhine klaster („Euroopa teaduspõhine klaster”). Assotsiatsiooni peab kuuluma vähemalt kuus osalist vähemalt kahest erinevast riigist.

Rahastamiskeemiks on CSA (toetavad tegevused).

Toetatavate projektide tavapäraseks kestuseks on 36 kuud.

2. Tegevus 3.2: Uute klastrite tekkele ja informatsiooni vastastikusele vahetamisele kaasaaitamine (*Facilitating the emergency of new clusters and mutual information*).

Projektide esitamise tähtajaks on 24. aprill 2007 kell 17.00 Brüsseli kohaliku aja järgi ning konkursi kogueelarveks 0,8 miljonit eurot.

Konkursikutse tunnus: FP7-REGIONS-2007-2.

2007. aasta konkursikutse korral peavad taotlused sarnaselt tegevusega 3.1 olema seotud ühega kahest alljärgnevast teemast:

- teadusuuringutest VKE-dele tulenev kasu;
- teadusuuringud ja maamajandus.

Programmi raames toetatakse:

- Uute teaduspõhiste klastrite (riiklike ja/või üle-euroopaliste) loomist. Erilist tähelepanu pööratakse lähenemis- ja äärealadele;
- Analüüside läbiviimist, töötubasid, konverentse, ümarlaudu, ekspertgruppide kohtumisi ja teabe levitamise seotud tegevusi, samuti veebipõhiseid algatusi.

Projekti tulemusena oodatakse rohkemate piirkondade kaasamist „Teadmiste piirkondade” tegevustesse, teaduspõhiste klastrite võrgustike levikut üle kogu Euroopa ning vastastikust õppimist teabe vahetamise

„Võimekuse“ eriprogrammi alateema "Teaduspoliitika ühtne arendamine "

kaudu.

Projektitaotluse esitamiseks on vaja vähemalt kolme osalist (üks teadusuksus, üks avaliku sektori (riiklik/piirkondlik/kohalik) esindaja ja üks ettevõtte) või ühte teaduspõhist klastrit (teabe vastastikuse vahetamise projektides).

Rahastamiskeemiks on CSA (toetavad tegevused).

Toetatavate projektide tavapäraseks kestuseks on 24 kuud.

2008. aastal on projektikonkurss eeldatavasti suunatud järgmistele teemadele:

- teadusuuringutest ja innovaatilistest infrastruktuuridest piirkonna majanduslikule arengule tuleneva kasu maksimeerimine;
- avaliku sektori teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse kommercialiseerimine.

Projektikonkursi dokumente saate alla laadida veebiaadressil

http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.CapacitiesDetailsCallPage&call_id=26

Epp Tohver-Bulavs

Seitsmes raamprogramm toetab EL-i ja tema liikmesriikide teaduspoliitika kooskõlastatud väljatöötamist. Eesmärgiks on seatud teaduspoliitika ja teiste poliitikavaldkondade vahelise seose tugevdamine.

Majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva Lissaboni strateegia keskseks prioriteediks on teadus- ja arendustegevuse alaste investeeringute suurendamine kuni 3%-ni SKP-st ning nimetatud investeeringute tõhususe suurendamine. Konkurentsivõimelisele ja teaduspõhisele majandusele ülemineku kiirendamiseks tuleb riiklikel ametiasutustel välja töötada niisugune teaduspoliitika, mis tooks endaga kaasa avalikus ja erasektoris tehtavate teadusalaste investeeringute kasvu. Euroopa majanduse arengutempo tõstmiseks peab suurenema avaliku sektori teadusuuringute mõju majandusele. Selleks tuleb ergutada teadussaavutuste kasutuselevõtmist tööstuses, samuti on oluline suurendada üldsuse toetust teadusuuringute läbiviimiseks. Koos üldsuse toetuse kasvuga on oodata ka erasektori poolt tehtavate teadusinvesteeringute tõusu.

Teadusuuringutele paremate raamtingimuste loomiseks peab teaduspoliitika olema kohanemisvõimeline, kasutusele tuleb võtta senisest enam erinevaid meetmeid ja vahendeid. Tehtavad jõupingutused tuleb kooskõlastada piiriülelset ning seostada teiste poliitikavaldkondadega.

Alamprogrammi „Teaduspoliitika ühtne arendamine“ tegevused täiendavad programmi „Koostöö“ raames toimuvaid koordineerivaid ettevõtmisi ning on suunatud piirkondlike, riiklike ja ELi poliitikate ning algatuste (nt rahastamisprogrammid, õigusaktid, soovitused ja suunised) ühtlustamisele ja nende mõju tugevdamisele. Ette on nähtud järgmised meetmed:

- teadusuuringutega seotud riiklike meetmete ja tööstusstrateegiate ning nende mõju pidev jälgimine ja analüüs; samuti niisuguste näitajate väljatöötamine, mis toetaksid teaduspoliitika väljatöötamist, rakendamist, hindamist ja piiriülelset kooskõlastamist;
- teaduspoliitika vabatahtliku kooskõlastamise tugevdamine, kasutades selleks meetmeid, mis toetavad koordineerimise avatud meetodi (OMC) rakendamist ning riiklikul või piirkondlikul tasandil nn alt-üles põhimõttele tuginevaid piiriülelset koostööalgatusi ühist huvi pakkuvatel teemadel.

Programmi eelarveks on 70 mln eurot (2007–2013).

Hetkel ei ole avatud ühtegi konkursi.

Epp Tohver-Bulavs

7RP: Euratomi tööprogramm aastal 2007

Euroopa Komisjoni seitsmenda raamprogrammiga (2007 2013) käikides toimub Euroopa Aatomienergia Ühenduse (EURATOM) seitsmes raamprogramm (2007 2011), mis on reglementeeritud Euratomi Leppega (Euratom Treaty) ning mille raames finantseeritakse ja koordineeritakse tuumauuringuid ning tuumaenergia alast koolitust. Euratomi programmi vajalikkus tuleneb suurelt jaolt Euroopa energiatarbimise jätkuvast suurenemisest. Tuumajõujaamad on põhiline viis toota kasvuhoonegaasidevaba energiat ning tagavad praegu 1/3 Euroopa elektrist. Tuumaenergia tootmine on oluline aspekt Euroopa võimel vähendada kasvuhoonegaaside hulka atmosfääris olles samas sõltumatu. Efektivsema ja turvalisema energiatootmise huvides ongi toetada teadus- ja arendustööd, mis puudutavad tuumajaamade turvalisust, jäätmekäitlust ja kiirguskaitset. Kogu eelarveks on ettenähtud 2,7 miljardit eurot, mis jagatakse esmalt kahte ossa: peamiselt tuumaenergiaga tegelev pool ja **Teadusuuringute Ühiskeskuse tuumauuringud** (517 milj eurot), mis küll 2007 aasta tööprogrammis ei sisaldu. Esimene neist jaguneb omakorda **tuumasünteesi uuringuteks** (1,947 mlrd eurot) ning **tuumalõhustamise ja kiirguskaitse** teemaks (287 milj eurot). Euratomi 7RP i eesmärgiks on väga erinevate tuumaalaste probleemide lahendamine, lisaks soodustatakse teadurite ja õppurite rännet levitamaks tuumauuringutega seotud teadmisi ja oskusi. Tuumasünteesienergia teema tegevuste eesmärgiks on astuda samme ITERi realiseerimise poole ning töötada välja turvaline, usaldusväärne ja keskkonnasõbralik jõujaam. Samas kui tuumalõhustamise energia ja kiirguskaitse teema keskendub jäätmekäitlusele (eriti pikaajaliste radioaktiivsete jäätmete osas), tuumaenergia ohutuse, efektiivsuse ja hinna reguleerimisele ning püüab luua nii teaduslikult kui ka sotsiaalselt aktsepteeritavat ja kõiki rahuldavat kiirguskaitseüsteemi nii inimese kui looduse kaitseks ioniseeriva kiirguse eest.

Tuumasünteesi projektide kaudu loodetakse pikemas perspektiivis realiseerida tuumasünteesijõujaam, mis kujutaks endast praktiliselt lõpmatut energiaallikat, ITERi valmimisega astutakse selle poole suur samm. Viimane ongi tuumasünteesienergia teema prioriteet. Eriti arvestades asjaolu, et ITERi ehituskohaks valiti Euroopa Liit, täpsemalt Cadarache Prantsusmaal, mis viib EL i finantsosaluse kuni 50% ni. Toetusi jagatakse ITERi loomiseks vajalike baasteadmiste (füüsika ja tehnoloogia) arendamiseks ja rakendamiseks, ITERi asukoha ettevalmistamisega seotud tegevustele, JETi ja DEMOga seotud projektidele, magnetlõksustamise teooria ja erinevate skeemide väljatöötamiseks ning arendamiseks, plasma käitumise uurimiseks, koolitusteks ja infrastruktuuride tarbeks. Konkursikutsed koostatakse lähtuvalt niinimetatud "hoiame sidet" põhimõttest ning peaksid lähendama tuumasünteesienergia seotud organisatsioone, ülikoole, teadusasutusi. Tuumasünteesienergia arendamist rahastatakse peamiselt Euratomi ja vastava liikmesriigi uurimisorganisatsiooni või ka rohkemate osapooltega assotsiatsioonilepete (*contract of association*)

alusel, milles lepitakse kokku ka aastane tööplaan. Nimetatud teadus- ja arendustegevuse kohta projektitaotluste kutseid ei edastata. Konkursikutsungeid esitatakse koordineerimise ja tugitegevuste, inimressurse puudutavate tegevuste ning koolituse jaoks. 2007. aastaks on ettenähtud üks projektitaotluste konkurs:

Kutse nimetus:

FP7-Fusion-2007

Avatakse: 22. mail 2007

Taotluste esitamise tähtaeg: 23. oktoober 2007 (võib kutsungi väljakuulutamise ajal kuni 2 kuud edasi lükkuda)

Eeldatav eelarve: 5 miljonit eurot

Teemaks (vastavalt rahastamiskeemile) koordineerimine ja tugitegevused, täpsemalt:

- Fusion-2007-1.7.1 Tuumasünteesialane haridus
- Fusion-2007-1.7.2 Materjaliteadus
- Fusion-2007-1.7.3 Aatomiaandmebaas ja modelleerimine toetamaks tuumasünteesi plasma modelleerimist ja diagnostikat

Esialgsetel andmetel püütakse taotlused novembri jooksul läbi vaadata, et juba jaanuaris asuda lepinguid sõlmima.

Tuumalõhustamise ja kiirguskaitse teema eesmärkideks on arendada baasteadmisi ja -oskusi ohutuks pikaajaliseks radionukliidide pikaajaliseks ladustamiseks; muuta tuumaenergia tootmine veelgi turvalisemaks, efektiivsemaks ja konkurentsivõimelisemaks; tagada nii sotsiaalselt kui ka teaduslikult aktsepteeritav üleeuroopaline süsteem kaitsmaks inimest ja keskkonda ioniseeriva kiirguse mõju eest. Teema võib jagada viieks suuremaks alagrupiks:

- radioaktiivsete jäätmete käitlemine;
- reaktorisüsteemid;
- kiirguskaitse;
- infrastruktuurid;
- inimressurs.

Nimetatud valdkonnad võivad siiski omavahel ja ka teiste programmidega kattuda. Rahastamiskeeme on kolm: koostööprojektid (*collaborative projects*), tippkeskused (*networks of excellence*), koordineerimine ja tugitegevused (*coordination and support actions*). Projekte hinnatakse ja finantseeritakse vastavalt konkursikutsungitele laekunud taotlustele. 2007. aastal on ettenähtud üks kutsung konkursile, mis on juba avatud ja koosneb õige mitmest (ala)teemast:

Kutse nimetus:**FP-Fission-2007**

Avatud: 22. detsembril 2006

Taotluste esitamise tähtaeg: 2. mai 2007, 17.00 Brüsseli aja järgi

Eeldatav eelarve: 48 650 000 eurot

Teemad (sulgudes on märgitud rahastamiskeem) ja alateemad (*topic*, kujul Fission-2007-x.x.x):

1. Radioaktiivsete jäätmete käitlemine: rakendusliku suunitlusega teadus- ja arendustegevus kasutatud tuumakütuse ja pikaajaliste jäätmete ladustamiseks maapõue;

1.1 Geoloogiline matmine: suure aktiivsusega ja/või pikaajaliste radionukliidide ladustamiseks vajalik teadus- ja arendustegevus – jäätmeheidlate disainimine, in situ uuringud heidlate kivimites, ümbritseva keskkonna seisund ja muud sarnased teemad. Lisaks riiklikud ja sotsiaalsed aspektid ning vastuvõetavus.

Fission-2007-1.1.1 Uued ja täiendatud meetodid jäätmeheidlate tehnilistes üksikasjades (üks või mitu koostööprojekti)

Fission-2007-1.1.2 Hoidla töötamise tehnoloogia demonstreerimine (koostööprojekt)

1.2 Eraldamine ja transmuteerimine: suure aktiivsusega pikaajaliste jäätmete ja kasutatud kütuse ohutumaks muutmine.

Fission-2007-1.2.1 Tulevasele taaskasutusstrateegiale sobiv eraldamisprotsess (üks või mitu koostööprojekti)

2. Reaktorite süsteemid: kindlustamiseks reaktorite jätkuvalt ohutut tööd võttes arvesse ka uusi väljakutseid nagu näiteks pikenenud tööiga; uuringud tulevaste reaktorite potentsiaali, turvalisuse ja jäätmekäitluse kohta.

2.1 Tuumarajatiste ohutus: T&A praeguste ja tulevaste tuumarajatiste turvalisuse heaks, eriti jõujaamade käitamine, inimlike vigade vältimine (ohutuskultuuri tõhustamine), simulatsioonid, instrumentatsioon ja kontrollsüsteemid.

Fission-2007-2.1.1 Turvalisust puudutavate küsimuste numbriline modelleerimine (koostööprojekt)

Fission-2007-2.1.2 Kiirgusest tekitatud reaktorikahjustuste ennustamine (koostööprojekt)

Fission-2007-2.1.3 Turvameetodid edasijõudnutele (koordineerimine)

Fission-2007-2.1.4 Inimese ja masina koostöö ning jõujaama ohutus – inimtekkeliste vigade väljaselgitamine, vältimine (tugitegevus)

2.2 Edasiarenenud tuumasüsteemid: praeguste süsteemide ja kütuse efektiivsuse tõstmiseks, töö neljanda põlvkonna reaktorite suunas.

Fission-2007-2.2.1 Innovatiivsed kütused ja katted IV generatsiooni süsteemidele (üks või mitu koostööprojekti)

3. Kiirguskaitse: kiirguse turvaliseks kasutamiseks meditsiinis ja tööstuses, sotsiaalselt ja teaduslikult aktsepteeritava kiirguskaitsepoliitika loomine. Erilise tähelepanu all on väikeste dooside mõju.

3.1 Riskid madalatel doosidel: vähese kiirituse korral saadud terviseriski kvantiseerimine, et paremini tundma õppida mõju rakkude tasemel.

Fission-2007-3.1.1 Mitte-kantserogeensed efektid (üks või mitu koostööprojekti)

Fission-2007-3.1.2 Meditsiiniliselt kiiritatud lapsed ja nende tervis hilisemas elus (tugitegevus)

3.2 Kiirguse meditsiinilised rakendused: turvalisus diagnostikas ja ravis.

Fission-2007-3.2.1 Meditsiinis kasutatava kiirguse turvalisuse ja tõhususe parandamine (üks või mitu koostööprojekti ja/või koordineerimine)

3.3 Käitumine hädaolukorras ja taastamistööd.

Fission-2007-3.3.1 Optimaalsed monitooringumeetodid (koostööprojekt)

4. Infrastruktuurid

4.1 Toetavad infrastruktuurid

Fission-2007-4.1.1 Maa-aluste uurimislaborite võrgustamine (koordineerimine)

Fission-2007-4.1.2 Uutele üle-euroopaliste huvidega uurimustöödele infrastruktuuri loomine (koostöö)

Fission-2007-4.1.3 Andmebaasid ja koeproovide pangad (üks või mitu koostööprojekti ja/või koordineerimine)

Fission-2007-4.1.4 Radiobioloogia infrastruktuurid (tugitegevus)

4.2 Infrastruktuuridele ligipääsetavus: rahvusvaheline ligipääs olemasolevatele ja uutele infrastruktuuridele.

Fission-2007-4.2.1 Rahvusvaheline ligipääs suurtele infrastruktuuridele (üks või mitu tugitegevust)

5. Inimressursid, mobiilsus ja koolitus: suurendamiseks ja levitamaks teaduslikku kompetentsi ning oskusi tudengite ja teadlaste mobiilsuse ning koolituse kaudu.

5.2 Teadustöötajate koolitus ja ränne: teiste teemade kaudu

6. Teiste teemade ja programmidega kattuvad teemad.

Fission-2007-6.1 Kiiritatud grafiidi käitlemine ja ladustamine (koostöö)

Fission-2007-6.2 Muteerimistehnoloogiad ja uute reaktorite materjalid (üks või mitu koostööprojekti)

Fission-2007-6.3 Kompetentsi ja asutuste ning rajatiste andmebaas (koordineerimine)

Fission-2007-6.4 Tugiprogrammid (üks või mitu tugitegevust)

Fission-2007-6.5 Rahvusvaheline koostöö NCP-de ja kolmandate riikide kontaktisikute vahel (koordineerimine).

Projektitaotluste hindamine toimub käesoleva aasta kevadel ning lepinguid hakatakse sõlmima sügisel. Tööprogrammi rakendamise hõlbustamiseks kogu 7RP vältel, ei ole iga alateema finantseerimiseks jagatavad summad fikseeritud. Kolme põhilist teemat (1-3) loodetakse rahastada siiski enam-vähem võrdselt. Kui ei ole teisiti märgitud, finantseeritakse iga alateema kohta ühte projekti. Samal ajal võistlevad ka alateemad ise – see tähendab, et mõni madalatasemeliste projektitaotlustega teema võib seekord üldse rahastamata jääda. Samal ajal võib tekkida nimekiri teemadest, kuhu esitati sobivaid projektitaotlusi, kuid mille finantseerimiseks hetkel raha ei leitud.

Projektis osalejate arv

Rahastamisskeem	Miinumunõuded
Koostööprojekt	Vähemalt 3 Euroopa Liidu liikmesriigis või Assotsieerunud riigis asetsevat juriidilist isikut, kellest igaüks on erinevas riigis.
Koordineerimine ja tugitegevused (koordineerimine)	Vähemalt 3 Euroopa Liidu liikmesriigis või Assotsieerunud riigis asetsevat juriidilist isikut, kellest igaüks on erinevas riigis.
Koordineerimine ja tugitegevused (tugitegevused)	Vähemalt üks sõltumatu juriidiline isik.

2007 aasta eelarve on jagatud järgmiselt:

	Tegevus	Kavandatud mln eurot
Konkursikutsed	FP7-Fission-2007	48,65
	FP7-Fusion-2007	5,0
Ekspert-hinnangud	Hindamine ja monitooring	0,35
Muu	Rahvusvahelised lepped	4,0
	Euroopa koostöö ITERi alal	92,8
	Assotsiatsiooni-lepped	70,271
	EFDA	75,61
	Mobiilsus	5,0
	FP6 jätk	0,2
Kokku		301,881

Projektitaotluse esitamisel tuleb lähtuda dokumentidest, mis on saadaval veebiaadressil http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.EuratomDetailsCallPage&call_id=9#infopack : tööprogramm (*Work Programm*), konkursivooru kutse (call), kandideerimise juhend (*Guide for Applicants*). Osalemisreeglites (*Rules for Participation*) määratud minimaalne projektis osalejate arv on:

Et üldse hindamisele saada, peab projektitaotlus:

- saabuma Komisjoni õigel ajal;
- sisaldama miinimumarvu osalejaid;
- olema täielik, st sisaldama kõiki vajalikke dokumente (vormid, kirjeldus);
- vastama teemale ja finantseerimiskseemile.

Hinnatakse järgmisi omadusi (kui pole teisiti märgitud, siis kõikide kutsete korral):

- teaduslik ja/või tehnoloogiline uudsus;
- Euratomi programmi eesmärkide täitmine;
- projekti tulemuste rakendamise või arendamise mõju;
- rakendamise ja juhatamise kvaliteet ja efektiivsus.

Lisainfot:

Euratomi rollist 7. raamprogrammis

http://cordis.europa.eu/fp7/euratom/home_en.html

finantseeritavate teemade ja finantseerimismäärade kohta

täpsemalt – 2007 aasta Euratomi tööprogrammist

http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.EuratomDetailsCallPage&call_id=9#infopack

avatud FP7-Fission-2007 konkursivooru kohta

http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.EuratomDetailsCallPage&call_id=9

ja vajadusel e-posti teel: isakar@ut.ee

Kadri Isakar
Euratom NCP

7 r p

j r c

Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus

Seitsmes raamprogramm koosneb neljast põhilisest tegevuste blokist, mis moodustavad neli eriprogrammi, lisaks viies, tuumauuringute eriprogrammi, ning Teadusuuringute Ühiskeskuse (*Joint Research Centre - JRC*) otsesed tegevused.

Teadusuuringute Ühiskeskuse eelarve 7. raamprogrammi mittetuumauuringualaste teadusuuringute teostamiseks on 1751 miljonit eurot.

Eelarve jaguneb järgnevate suundade vahel:

– Edukus teadmistepõhise ühiskonnas

- Teadusuuringute Ühiskeskus viib läbi teadusalaseid ja võrgustikupõhiseid tegevusi, mis on suunatud EL poliitika toetamisele, levitamisele ja analüüsimisele (sh Lissaboni strateegia) ning mille eesmärgiks on Euroopa teadmistepõhise ühiskonna konsolideerumine.
- Prioriteetsed valdkonnad sisaldavad võimekuse ja innovatsiooni alaseid tegevusi, mis toetavad Euroopa teadusruumi kujunemist, teadusuuringuid taastuvenergeetika ja nn puhtama energeetika, samuti transpordi vallas, lisaks teadusuuringud infoühiskonna, keskkonnateaduste ja biotehnoloogia vallas.

– Solidaarsus ja jätkusuutlik ressurside haldamine

- Uurimistöö eesmärgiks on majandusliku, ökoloogilise ja sotsiaalselt jätkusuutliku arengu saavutamine.
- Prioriteetsed valdkonnad sisaldavad tegevusi jätkusuutliku maaelu, põllumajanduse ja kalanduse arendamiseks ning tervikliku lähenemise saavutamiseks loodusressurside haldamisse, keskkonda ja tervisesse ning kliimamuutustesse.

– Julgeolek ja vabadus

- Uuringud julgeoleku ja vabaduse valdkondades põhinevad tehnoloogiliste lahenduste väljatöötamisel potentsiaalsete ohtude avastamiseks ja analüüsiks, et parandada EL võimekust selles valdkonnas.
- Prioriteetsed valdkonnad sisaldavad uuringuid sisejulgeoleku küsimustes, katastroofide ennetuseks ja likvideerimiseks ning toidu kvaliteedi ja ohutuse alal.

– Euroopa kui maailmapartner

- Teadusuuringute Ühiskeskus pakub toetust EL välissuhete instrumentidele, sh stabiilsust ja humanitaarabi puudutavat, aidates kaasa EL poliitikatele, mis parandavad ja täiustavad globaalset turvalisust.
- Prioriteetsed valdkonnad sisaldavad globaalse julgeoleku küsimusi ja arengualaseid ühisuuringuid.

Lisaks eelpoolmainitule hõlmab 7. raamprogramm eraldi Teadusuuringute Ühiskeskuse tegevust tuumaenergeetika valdkonnas. Teadusuuringute Ühiskeskuse tuumaenergia alase tegevuse eelarve on 517 miljonit eurot. Teadusuuringute Ühiskeskuse tegevus selles valdkonnas sisaldab põhiliselt

toimetulekut tuumajätmetega ja keskkonnamõju ning tuumaohutust ja -julgeolekut.

Teadusuuringute Ühiskeskus on Euroopa Komisjoni talitus, mis on Euroopa Liidu teaduse ja tehnoloogia keskpunkt. Olles tihedalt seotud poliitikaga, teenib keskus liikmesriikide huve, jäädes samas era- ja rahvuslikest huvidest sõltumatuks. Teadusuuringute Ühiskeskuse Nõukogu assisteerib ja annab nõu peadirektoraadile Teadusuuringute Ühiskeskuse teaduslikes, tehnilistes ja finantsküsimustes. Teadusuuringute Ühiskeskuse peadirektoraat asub Brüsselis, samas asub ka Teadusuuringute Ühiskeskuse institutsionaalsete ja teadussuhete direktoraat. Programmi ja ressursi talitus asub nii Brüsselis kui Ispras (Itaalia). Nimetatud talituse missiooniks on toetada Teadusuuringute Ühiskeskuse instituute inim- ja finantsressurside optimaalsel kasutamisel ning pakkuda efektiivset ja olulist abi Euroopa Liidu liikmesriikide poliitika ja teadusliku kompetentsi alal. Ispra direktoraat on vastutav kohapealse haldusala ja tuuma-, kaitse- ning julgeoleku valdkondade eest.

Teadusuuringute Ühiskeskuse ülesandeks on pakkuda tellijatele vajalikku teaduslikku ja tehnilist tuge Euroopa Liidu tegevuskavade koostamisel, arendamisel, täideviimisel ja seirel. Teadusuuringute Ühiskeskus annab tööd rohkem kui 2000 inimesele ning selle seitse teadusinstituuti on koondunud viide Belgias, Itaalias, Madalmaades ja Hispaanias asuvasse keskusesse. Need instituudid on:

- *The Institute for Reference Materials and Measurements (IRMM)*
- *The Institute for Transuranium Elements (ITU)*
- *The Institute for Energy (IE)*
- *The Institute for the Protection and the Security of the Citizen (IPSC)*
- *The Institute for Environment and Sustainability (IES)*
- *The Institute for Health and Consumer Protection (IHCP)*
- *The Institute for Prospective Technological Studies (IPTS)*

Teadusuuringute Ühiskeskus teeb koostööd arvukate avalik-õiguslike ja eraõiguslike organisatsioonidega, nagu uurimiskeskused, ülikoolid, reguleerivad organid, kohalikud asutused, tööstusliidud ja ettevõtted. Samuti tehakse koostööd võrgustikes, mis toetavad ühiskeskuse institutsioonilist tööd (rahastatav otse komisjoni eelarvest). Eelnevasse loetellu kuuluvad paljud organisatsioonid ka uutest liikmes- ja kandidaatriikidest. Lisaks on Teadusuuringute Ühiskeskusel partnerlussuhteid, mida rahastatakse EL teadusuuringute raamprogrammi edukate ettepanekute kaudu (nn kaudsed meetmed).

Teadusuuringute Ühiskeskuse peamine eesmärk on aidata

luua teaduslik ja tehnoloogiline baas, mis on vajalik *acquis communautaire*'i (EL õigustik) rakendamiseks ja arendamiseks. Eelkõige toetab keskus Euroopa otsuste tegijaid nende püüdlustes edendada vastavate riikide tehnoloogilist, majanduslikku ja ühiskondlikku arengut, tugevdada integratsiooniprotsessi ja parandada toiduohutust, keskkonnakaitset ning tuumaohutust ja julgeolekut. Põhitegevuse hulka kuulub teabepäevade, ümarlauaarutelude, koolituskursuste, ühiste õpitubade ja seminaride korraldamine, et käsitleda teadus- ja tehnoloogiapoliitika mõju sotsiaalsele ja majanduslikule arengule. Teadusuuringute Ühiskeskus meelitas ligi tippasemel teadlasi kogu Euroopa Liidust ja EL liikmeks saamist taotlenud riikidest, pakkudes nende oskustele ja annetele vastavat rakendust.

Koostöö Teadusuuringute Ühiskeskuse ja Eesti teadusringkondade vahel kasvab jõudsalt ning praegusel ajal teeb Teadusuuringute Ühiskeskus koostööd mitmesuguste partneritega Eestis – enamikuga neist institutsioonilise programmi raames, ülejäänutega kaudsete meetmete raames. Eestist on partneriteks nt Keskkonnaministeerium, Sotsiaalministeerium, Maa-amet, Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut, Tallinna Ülikool, Tartu Ülikool ja Eesti Maaülikool.

III LISA: RAHASTAMISSKEEMID

Kaudsed meetmed

Seitsmenda raamprogrammiga toetatavaid tegevusi rahastatakse mitmete rahastamisskeemide kaudu. Neid skeeme kasutatakse kas eraldi või teistega koostöös raamprogrammi ajal rakendatavate meetmete rahastamiseks.

Eri- ja tööprogramme ning konkursikutseid käsitlevates otsustes täpsustatakse vajaduse korral järgmised asjaolud:

- erinevate meetmete rahastamisskeemi liik (rahastamisskeemide liigid);
- osalejate kategooriad (teadusasutused, ülikoolid, tööstusettevõtted, VKEd, ametiasutused), kes võivad sellest kasu saada;
- iga üksiku rahastamisskeemi kaudu rahastatavate tegevuste liigid (nagu näiteks teadusuuringud ja tehnoloogiaarendus, tutvustamistegevus, juhtimine, koolitus, levitamine ja teised seotud tegevused).

Kui teemavaldkonna puhul, mille kohta ettepanekuid oodatakse, on võimalik kasutada eri rahastamisskeeme, võib tööprogrammides kindlaks määrata kasutatava rahastamisskeemi.

Rahastamisskeemid on järgmised:

a) Eelkõige konkursikutsete kaudu rakendatavate meetmete toetamine:

1. Koostööprojektid

Toetus teadusprojektidele, mis viiakse läbi eri riikidest pärit osalejate konsortsiumidena uute teadmiste, uue tehnoloogia, uute toodete, tutvustamistegevuse või ühiste teadusuuringute ressursside arendamiseks. Projektide suurus, ulatus ja sisemine korraldus võib erineda olenevalt valdkonnast ja teemast. Projektid võivad kindlaksmääratud eesmärgi saavutamiseks ulatuda väikese ja keskmise ulatusega teadusuuringutest laiaulatuslike integreeritud projektideni.

Projektid peaksid samuti olema suunatud teatavatele kindlatele rühmadele, nagu näiteks VKEd ja teised väiksemad osalejad.

2. Tippkeskuste võrgustikud

Toetus ühisele tegevusprogrammile, mida rakendavad mitmed teadusasutused, integreerides kõnealuses valdkonnas oma tegevused, ja mida uurimisrühmad viivad läbi pikaajalise koostöö raames. Sellise ühise tegevusprogrammi rakendamine eeldab ressursse ja tegevusi integreerivate asutuste ametlikku osalemiskohustust.

3. Kooskõlastus- ja toetusmeetmed

Toetus teadusuuringute ja -poliitika kooskõlastamiseks või toetamiseks vajalikele tegevustele (koostöövõrgud, teabevahetus, riikidevaheline juurdepääs teadustöö infrastruktuuridele, uuringud, konverentsid jne). Neid meetmeid võib rakendada ka muul viisil kui konkursikutsete kaudu.

4. Toetus teaduse eesliinil teostatavatele uuringutele

Toetus üksikute riiklike või riikidevaheliste uurimisrühmade läbiviidavatele projektidele. Kõnealust

7 r p

rahastamisskeemid

kava kasutatakse Euroopa Teadusnõukogu raames rahastatavate teadlaste algatatud ja teaduse eesliinil teostatavate teadusprojektide toetamiseks.

5. Teadlaste koolituse ja karjääri kujundamise toetamine

Teadlaste koolitusele ja karjääri kujundamisele antav toetus, mida kasutatakse peamiselt Marie Curie' meetmete rakendamiseks.

6. Teadusuuringud konkreetsete rühmade (eriti VKEde) huvides

Toetus teadusprojektidele, mille puhul enamik ülikoolide, teadusuuringute keskuste või muude juriidiliste isikute läbiviidavast teadusuuringutest ja tehnoloogiaarenduse alasest tegevusest toimub konkreetsete rühmade, eelkõige VKEde või VKEde assotsiatsioonide huvides. Tehakse jõupingutusi EIPst ja muudest finantsasutustest lisavahendite saamiseks.

b) Komisjoni ettepanekul põhinevate nõukogu ja Euroopa Parlamendi otsuste või Euroopa Parlamendiga konsulteerides vastu võetud nõukogu otsuste alusel rakendatavate meetmete toetamiseks annab ühendus rahalist toetust mitmest allikast rahastatavatele ja laiaulatuslikele algatustele.

— Ühenduse rahaline toetus selgelt kindlaksmääratud siseriiklike teadusuuringute programmide ühtseks rakendamiseks vastavalt asutamislepingu artiklile 169. Selline ühtne rakendamine nõuab spetsiaalse rakendamisstruktuuri loomist või olemasolu. Ühenduse rahalise toetuse andmine sõltub rahastamiskava kindlaksmääramisest, mis põhineb pädevate siseriiklike asutuste ametlikul osalemiskohustusel.

L 412/40 ET Euroopa Liidu Teataja 30.12.2006

— Ühenduse rahaline toetus ühiste tehnoloogiaalgatuste rakendamiseks, et saavutada eesmäärke, mida ei ole võimalik saavutada eespool esitatud a osas nimetatud rahastamiskavade kaudu. Ühiste tehnoloogiaalgatuste rahastamiseks kombineeritakse eri liiki ja eri rahastamisallikatest (era- ja avalik sektor, Euroopa ja siseriiklikud allikad) pärinevaid vahendeid. Selline rahastamine võib toimuda mitmel viisil ja vahendite eraldamiseks või kasutamiseks kohaldatakse mitmeid mehhanisme: raamprogrammi toetus, Euroopa Investeerimispanka laenu, riskikapitali toetus. Ühiseid tehnoloogiaalgatusi võib algatada ja rakendada vastavalt asutamislepingu artiklile 171 (see võib hõlmata ühissettevõtete loomist) või eriprogramme käsitlevate otsuste alusel. Ühenduse toetuse andmine sõltub finantskorralduse üldprojekti kindlaksmääramisest, mis põhineb kõikide asjaosaliste ametlikul osalemiskohustusel.

— Ühenduse rahaline toetus üleeuroopalistele huvidele vastavate uute infrastruktuuride arendamiseks. Rahastamise võib otsustada vastavalt asutamislepingu artiklile 171 või eriprogramme käsitlevate otsuste alusel. Uute infrastruktuuride arendamise rahastamiseks kombineeritakse eri liiki ja eri allikatest (siseriiklik

rahastamine, raamprogramm, struktuurifondid, EIP laenu ja teised allikad) pärinevaid vahendeid. Ühenduse toetuse andmine sõltub üldise rahastamiskava kindlaksmääramisest, mis põhineb kõikide asjaosaliste ametlikul osalemiskohustusel.

Ühendus rakendab eespool esitatud a osas toodud rahastamiskavasid kooskõlas asutamislepingu artikli 167 alusel vastu võetava määruse sätete ja asjakohaste riigiabi vahenditega, eelkõige vastavalt teadus- ja arendustegevusele antavat riigiabi käsitlevale ühenduse raamistikule ning samuti vastavalt kõnealust valdkonda käsitlevatele rahvusvahelistele eeskirjadele.

Kõnesoleva rahvusvahelise raamistiku kohaselt peab olema võimalik kohandada finantsosaluse mahtu ja vormi vastavalt igale üksikjuhtumile, eriti juhul, kui on võimalik rahastamine muudest avaliku sektori allikatest, sealhulgas niisugustest muudest ühenduse rahastamisallikatest nagu näiteks EIP.

Lisaks teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse meetmetes osalejate otsesele rahalisele toetamisele parandab ühendus riskijagamiserahastamisvahendite kaudu nende juurdepääsu laenu rahale, andes selleks EIPIle asjakohase rahalise panuse. Riskijagamise partner EIP peab kasutama ühenduse antavat toetust, et toetada laenude rahastamiseks tehtavaid makseid ja kapitali assigneeringuid ning et tagada rahastamist omavahenditest. Ühenduse eelarvele ei tekitata lisakohustusi. Võttes arvesse asutamislepingu artikli 167 alusel vastuvõetava määrusega ja eriprogrammide vastuvõtmist käsitlevate nõukogu otsustega kehtestatavat korda ning vastavalt sellele korrale võimaldab kõnealune mehhanism EIPI turu puudujääkide ületamiseks suurendada Euroopa teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse meetmete (näiteks ühiste tehnoloogiaalgatuste, suurte projektide, sealhulgas Eureka-projektide ja uute teadustöö infrastruktuuride ning VKEde projektide) rahastamist.

Arengus mahajäänud piirkonnas (lähemisi- ja äärepoolseimates piirkondades¹ asuvatele kaudses meetmes osalejatele võib vastavalt võimalusele ja vajadusele ette näha lisatoetuse struktuurifondidest. Kandidaatriikide üksuste osalemise korral võib samadel tingimustel anda lisatoetust ühinemiseelsetest rahastamisvahenditest. Seitsmenda raamprogrammi programmis "Võimekus" määratakse teadustöö infrastruktuuride meetmete jaoks kindlaks üksikasjalik rahastamise kord, et tagada ühenduse teadusuuringute rahastamise ning teiste ühenduse ja siseriiklike, eelkõige struktuurifondide vahendite vaheline tõhus vastastikune täiendavus.

Otsesed meetmed

Otsete meetmetena käsitletakse ühenduse poolt teostatavaid tegevusi, mida rakendab Teadusuuringute Ühiskeskus.

30.12.2006 ET Euroopa Liidu Teataja L 12/41

¹ Lähemisi- ja äärepoolseimad piirkonnad on kindlaks määratud määruse (EÜ) nr 1083/2006 artiklis 5. Peetakse silmas lähemiseesmärgi piirkondi ja piirkondi, mis on abikõlblikud Ühtekuuluvusfondist abi saamiseks, ning äärepoolseimaid piirkondi.

cip

Konkurentsivõime ja innovatsiooni raamprogramm

CIP (Competitiveness and Innovation framework Programme)

Konkurentsivõime ja raamprogramm (CIP) koondab ühtsesse raamistikku EL konkreetseid toetusprogramme ning teiste ühenduse programmide asjakohased osad sellistes kriitilistes valdkondades, mis on olulised Euroopa tootlikkuse, innovatsioonivõime ja säästva arnegu edendamiseks, lahendades samal ajal täiendavaid keskkonnaprobleeme.

Programm toetub Lissaboni strateegia uuendusele suunata jõupingutused tugevamale ja kestmale majanduskasvule ning rohkemate ja paremate töökohtade loomisele. Rõhutatakse vajadust soodustada ettevõtlust, kaasata ettevõtete käivitamiseks piisavalt riskikapitali ja säilitada Euroopa tugev tööstusbaas, hõlbustades samal ajal innovatsioonitegevust, eelkõige ökouuendusi, rohkem ja paremaid investeeringuid hariduses ja koolituses, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiarekandamist ning ressursside säästvat kasutamist.

Programm rakendub 2007–2013 aastatel eelarvega 3,6 miljardit eurot. 2013. aasta eesmärgiks on konkurentsivõime ja innovatsiooni arendamisele suunatud toetavate tegevuste 60%-line kasv.

CIP raamprogrammis on esindatud kolm eraldiseisvat programmi:

Programm	Eelarve aastateks 2007–2013 mln eurot
Ettevõtluse ja innovatsiooni programm millest öko-innovatsioon	2166 430
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiade poliitika toetusprogramm	728
Programm „Arukas energeetika – Euroopa“	727

Ettevõtluse ja innovatsiooni programm

Ettevõtluse ja innovatsiooni programm koondab ettevõtlusega, väikese ja keskmise suurusega ettevõtetega (VKE), tööstuslase konkurentsivõime ja innovatsioonitegevusega seotud meetmed. See on konkreetselt VKE-dele suunatud programm alates kõrgetehnoloogilistest kuni mikro- ja pere-ettevõteteni, mis moodustavad suurema osa Euroopa ettevõtetest. Programm hõlmab tööstus- ja teenindussektorit.

Ettevõtluse ja innovatsiooni programm kuulub ka nende meetmete hulka, millega toetatakse keskkonnatehnoloogia tegevuskava rakendamist. Selle tegevuskava eesmärk on kõrvaldada olemasolevad takistused keskkonnakaitseks vajaliku keskkonnatehnoloogia potentsiaali täielikult kasutamisel, edendades samal ajal konkurentsivõimet ja majanduskasvu ning tagada, et lähiaastatel etendab Euroopa Liit juhtivat osa keskkonnatehnoloogiade arendamisel ja rakendamisel ning ühendada kõik huvirühmad nende eesmärkide toetamiseks.

Innovatsioonitegevus kujutab endast äritegevust, mis on seotud uute toodete, teenuste ja äritegevuse turuvõimaluste

uurimisega. Tugev konkurentsivõime on möödapääsmatu, et tagada äriühingutele tõhusad stiimulid, mis kannustaks neid jätkuvalt tegelema teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse ning uuendustegevusega. See on tihedalt seotud riskide võtmise valmidusega ja uute ideede katsetamisega turul ning riskikapitali olemasolu on selleks äärmiselt oluline.

Rahastamisvahendeid haldab komisjoni nimel Euroopa Investeeringufond (EIF) <http://eif.eu.int/>, mis on riskikapitalile ja VKE-de tagatisvahendite spetsialiseerunud institutsioon. VKE-dele ette nähtud ühenduse rahastamisvahendid hõlbustavad stardi- ja käivituskapitali võimaldamist uutele ja noortele ettevõtetele. Suure kasvupotentsiaaliga ja uuenduslike VKE-de süsteemi (GIF) abil jagatakse riski ja kasu erainvestoritega, omades võimendavat mõju kapitali paigutamiseks uuenduslikesse ettevõtetesse.

Võimekuse arendamise kava toetab finantsvahendajate suutlikkust keskenduda täiendavatele investeeringutele ja tehnoloogilistele aspektidele. Samuti on avatud meetmed VKE-de rahastamise lihtsustamiseks riikides, kus pankade vahendustegevus on EL-i keskmisega võrreldes oluliselt nõrgem.

Ettevõtluse ja innovatsiooni programm toetab samuti positiivset poliitika arengut võrdlusuuringute, tavauuringute ja heade tavade vahetamise abil riiklike ja piirkondlike asutuste ning teiste ekspertide vahel ettevõtete, ettevõtluse, uuendustegevuse ja konkurentsivõimega seotud poliitikavaldkondades. Programm aitab koos liikmesriikide ja teiste osalevate riikidega parandada ettevõtete reguleerivat ja halduskeskkonda. Selliseid poliitilisi arengusuundasid käsitlevate soovitude järelmeetmena võib aluse panna partnerlusele riikliku ja piirkondliku tasandi pädevate ametiasutuste vahel.

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiade poliitika toetusprogramm

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiade kasutuselevõtmine nii era- kui ka avalikus sektoris on innovatsioonitegevuse tulemuste ja konkurentsivõime parandamisel oluline tegur. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad on teadmistepõhise majanduse nurgakivi.

Programm võtab enda alla kokku seni iseseisvalt eksisteerinud e-TEN, Modinis ja e-Content programmid ja toetab uut integreeritud strateegiat „i2010: Euroopa infoühiskond“ (http://ec.europa.eu/information_society/europe/i2010/index_en.htm). Programm ergutab info- ja kommunikatsioonitehnoloogiade laialdasemat kasutuselevõtmist kodanike, ettevõtete ja valitsuste poolt ning selle eesmärk on suurendada riiklike investeeringuid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatesse. Programm toetab meetmeid, mille eesmärk on arendada ühtset Euroopa teaberuumi ning tugevdada siseturgu teabetoodete ja -teenuste osas. Sellega püütakse edendada innovatsiooni info- ja kommunikatsioonitehnoloogiade laialdasema kasutuselevõtu ja ulatuslikumate investeeringute kaudu, et arendada kõikehõlmavat infoühiskonda, tulemuslikumaid

cip

ja tõhusamaid üldist huvi pakkuvate valdkondade teenuseid ning parandada elukvaliteeti. Programm käsitleb samuti Euroopa digitaalse infosisu turu killustumist, toetades Euroopa sidusa infosisu tootmist ja levitamist ning edendades Euroopa kultuurilist ja keelelist mitmekesisust. Sellele järgneb alates 2008. aastast programm

eInfosisu+ (eContent+), mille Euroopa Nõukogu ja Euroopa Parlament hiljuti vastu võtsid.

Kuigi suurem osa rahalisest toetusest info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate kasutuselevõtmiseks ning parimaks kasutamiseks tuleb erasektorist ja liikmesriikidelt, võimaldab ühenduse toetus eelkõige ühtsete lähenemisviiside arendamist ja meetmete kooskõlastamist, heade tavade jagamist ja koostalitusvõimeliste lahenduste kasutuselevõtmist kogu Euroopa Liidus.

Programm „Arukus energeetika – Euroopa“

Programm „Arukus energeetika – Euroopa“ on ühenduse mittetehnoloogiline programm energeetika valdkonnas, keskendudes mittetehniliste takistuste kõrvaldamisele, turuvõimaluste loomisele ja teadlikkuse tõstmisele.

Programmiga „Arukus energeetika – Euroopa“ nähakse konkurentsivõime ja innovatsiooni raamprogrammis seetõttu ette ühenduse kooskõlastatud strateegia ja eesmärkide kiirendatud elluviimine säästva energeetika valdkonnas, eelkõige aga energeetika reguleeriva raamistiku arendamine ja rakendamine, investeerimistaseme tõstmine uute ja parimate tehnoloogiate puhul ning ulatuse ja nõudluse suurendamine energiatõhususe, taastuvate energiaallikate ja energeetika mitmekesistamise puhul, sealhulgas ka transpordis, tõstes teadlikkust ja täiendades teadmisi EL-i võtmeisikute hulgas. Programm ühendab uuenduslike tehnoloogiate eduka tutvustamise ja nende tõhusa turuleviimise laiaulatuslikuks kasutuselevõtmiseks. See aitab tugevdada haldussuutlikkust nii strateegiate ja poliitika arendamisel kui ka olemasolevate määruste rakendamisel eelkõige uutes liikmesriikides. Programmiga nähakse ette ka säästev majanduskasv ning uute töökohtade, suurema sotsiaalse ühtekuuluvuse ja parema elukvaliteedi loomine, vältides samal ajal loodusvarade raiskamist.

Programm koosneb kolmest konkreetsest valdkonnast:

- energiatõhusus ja energia ratsionaalne kasutamine, eelkõige ehitus- ja tööstussektoris (SAVE);
- uued ja taastuvad energiaallikad elektrienergia ja soojuse tsentraliseeritud ja detsentraliseeritud tootmiseks ning nende integreerimiseks kohalikku keskkonda ja energiasüsteemidesse (ALTENER);
- transpordi energeetikaaspektid, kütuste mitmekesistamine näiteks uute arenevate ja taastuvate energiaallikate kaudu ning taastuvkütuste ja energiatõhususe edendamine transpordis (STEER).

Peale selle toetatakse programmiga horisontaalseid algatusi, integreerides energiatõhusust ja taastuvaid energiaallikaid mitmesse majandussektorisse ja/või ühendades sama

meetme või projekti raames erinevaid võimalusi, vahendeid ja osalejaid.

Toetakse kahte liiki projekte:

- 1) edendamise ja levitamise projektid, mille eesmärk on luua soodsad üldtingimused säästva energeetika tehnoloogiateks, sealhulgas haldusstruktuurid, üldine teadlikkus, horisontaalne ja vertikaalne koostöö ning koostöövõrgud, samuti reguleeriva raamistiku parem rakendamine;
- 2) korduvad projektid, mis soodustavad järjepidevalt uute säästva energeetika tehnoloogiate kasutuselevõtmist.

http://ec.europa.eu/energy/intelligent/index_en.html

Lisainfo ja konsultatsioon

Info CIP programmi kohta leiata aadressil: http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/cip/index_en.htm#entr

Lehekülge uuendatakse pidevalt, kuid hetkel ei ole veel täit infot konkreetsete voorude ajakavast ja nende sisust. Informatsioon esimestest konkursivoorudest pannakse lehele nii pea kui võimalik.

Lisainfo saamiseks pöörduge Ettevõtlus Arenduse Sihtasutusse:

Katre Gostsõllo

SME NCP / Arenduskonsultant

Katre.Gostsollo@eas.ee

Tel 372 6279 353

teaduse populariseerimine

Descartes'i preemiad

7. märtsil jagati Brüsselis 2006. aasta Euroopa Liidu Descartes'i preemiaid teaduskoostöö ja teaduse populariseerimise eest. Eestlased olid finalistide seas esindatud mõlemas kategoorias.

Preemiaid tulemusliku rahvusvahelise koostöö eest teaduses jagatakse juba 2000 aastast, 2004. aastal lisandusid preemiad teaduse populariseerimise ehk teaduskommunikatsiooni eest.

Teaduskoostöö preemiatele on alates 2000. aastast kandideerinud 430 meeskonda ja neist 19 on pälvinud preemia - igal aastal jagatakse võitnud meeskondade vahel 1 miljoni euro suurune preemiasumma, lisanduvad finalistid, millega kaasneb 30 000 euro suurune preemiaraha. 2006. aastal pääses finalistide sekka ka projekt „GLOBALIFE - Life Courses in the Globalisation Process”, mida juhtisid Bambergis asuva Otto-Friedrichi ülikooli teadlased ja kus partnerite seas oli ka Tallinna Ülikooli Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituut.

Euroopa Liidu Descartes'i teaduskommunikatsiooni preemiat antakse välja alates 2004. aastast eesmärgiga tunnustada neid, kes on olnud eriti edukad ja innovaatilised teaduse Euroopa avalikkusele huvitavaks ja mõistetavaks muutmisel. Igal aastal valitakse kandidaatide seast välja 5 laureaati, kelle vahel jagatakse 250 000 eurot preemiaraha ja 5 finalistit, millega kaasneb 5000 euro suurune preemia.

Konkursile saavad kandidaadeerida vaid eelnevalt mõne teaduse popularisaatoritele korraldatud konkursi võitjad. Esmakordselt said 2006. aastal konkursil osaleda ka meie teaduse populariseerijad - meid esindas Eesti Füüsika Selts, kes võitis Teadusbussiga "Suur Vanker" 2006. aastal esmakordselt välja antud Eesti Teaduse Populariseerimise Auhinna ning esitati Eesti kandidaadina Descartes'i teaduskommunikatsiooni preemiale.

Teadusbuss "Suur Vanker" pääses 2006. aasta Euroopa Liidu Descartes'i teaduskommunikatsiooni preemia konkursil 80 kandidaadi seast 5 finalistit hulka.

Teadusbuss "Suur Vanker", millele nüüdseks on lisandunud ka „Väike Vanker” on liikuv teaduslabor ja teadusteater, mis külastab koole kõikjal üle Eesti, pakkudes vaatamiseks füüsika ja vahel ka keemia eksperimente ning seda huvitaval ning kaasakiskuval moel TÜ ja TTÜ füüsikatudengite esituses. Märkimisväärne on ka see, et enamus bussis olevaid katseseadmeid on tudengite endi välja mõeldud ja käepäraste vahenditega valmis ehitatud. Teadusbuss külastas oma esimese tegutsemisaasta jooksul 156 kooli ja on esinenud rohkem kui 30000 õpilasele üle terve Eesti.

2006. aasta Descartes'i teaduskommunikatsioonipreemia laureaadid olid järgmised:

* Napolis asuv teaduskeskus Citta Della Scienza (preemia innovatiivse tegevuse kategoorias)

* Iirlaste Dr Sheila Donegani ja Eoin Gilli poolt väljaantav nädalaleht EUREKA, millel on praeguseks juba ligi 35 000 lugejat igal nädalal (preemia kirjutava sõna kategoorias)

* BBC poolt kaasprodutseeritud Euroopa looduse ajaloo I osa (preemia audio-visuaalse ja elektroonilise meedia kategoorias)

* MAR-ECO - rahvusvaheline teadlastemeeskond, kes aktiivse uurimistö kõrvalt tegelevad sama aktiivselt oma töö tulemuste vahendamise avalikkusele - on loonud populaarteaduslikke filme, hoiavad üleval intrerktiivset veebikeskkonda, suhtlevad aktiivselt pressi ja avalikkusega (preemia innovatiivse tegevuse kategoorias)

* Wendy Sandler ja tema firma „Science Made Simple” (preemia innovatiivse tegevuse kategoorias)

Esimene Eesti Teaduse Populariseerimise Auhinna konkurs toimus 2006. aasta kevadel Eesti Teaduste Akadeemia, Haridus- ja Teadusministeeriumi ja Sihtasutuse Archimedes koostöös.

2007. aasta Eesti Teaduse Populariseerimise Auhinnale kandideerimise tähtaeg oli 16. märtsil ja konkursi tulemused peaks selguma aprilli lõpuks. Tänavune auhinnafond on 160 000 krooni.

Lisainfo Eesti Teaduse Populariseerimise Auhinnast:

Terje Tuisk

SA Archimedes

511 0356

terje.tuisk@archimedes.ee

www.archimedes.ee/etpa

sündmusi eestis

Rahvusvaheline innovatsiooni strateegia konverents Tartus

Teisipäeval, 24. aprillil 2007.a toimub Tartus Vanemuise Kontserdimajas rahvusvaheline konverents "REGIONAL INNOVATION STRATEGIES FOR CLUSTER INTERNATIONALISATION AND COMPETITIVENESS".

Tegemist on üritusega, mis toob Tartusse kokku regionaalsete innovatsioonisüsteemide ja klastrite eksperdid kogu Euroopast. Konverents keskendub klastrite

rahvusvahelistumisele ja sellekohaliste innovatsioonistrateegiade arendamisele. Konverentsi käigus tutvustatakse edukate innovatsioonistrateegiade ja klastrialgatuste näiteid valitud Euroopa piirkondadest. Konverents toimub koostöös Cloe, BaltmetInno, Eris, Eurocoop ja Regstrat projektidega, mille eesmärgiks on regionaalsete innovatsioonistrateegiade ja klastripoliitikate analüüs ja arendamine.

KONVERENTSI KAVA

09.00 -10.00 Registration and welcome coffee

10.00 – 11.00: Opening Session

- Welcome address by Estonian Government Minister
- Colin Wolfe, DG Regional Policy "Regions of Economic Change"

11.00 – 11.30: Coffee break

11.30 – 13.00: Plenary Session

- Keynote Speech Prof. Örjan Sölvell, Stockholm School of Economics: Cluster internationalisation and competitiveness – lessons from world cluster survey
- Lordmayor Heinz Fenrich, President of the TechnologyRegion Karlsruhe, Cluster Regions fostering internationalisation and new technologies
- Erkki Mölder, CEO Quattromed, Regions and Clusters in Globalising World – Entrepreneur's Point of View

13.00 – 14.00 Lunch

14.00 – 18.00.: Parallel sessions

Clusters Linked over Europe: CLOE	Development and Evaluation of Regional Innovation Strategies	Competitiveness of Estonian Bio- and Medical technology sector
Toomas Noorem/ Jüri Rives Estonian machinery and auto-motive clusters	Prof. Rainer Kattel, City regions and innovation	Peter White, Cambridge, U.K
Kimmo Heinonen, Cluster Building Activities in Helsinki Region	Dr. Raivo Tamkivi, Tallinn Technology Park & Marek Tiits, Institute of Baltic Studies:	Olivier Kitten, Atlanpole, France
Dr.-Ing. Adolf M. Kopp, Economic Development Karlsruhe: CLOE as Gateway for Business and Innovation /	Estonian Regional Innovation Strategy: results and the way forward	Dr. Günter Clar, Steinbeis, Germany
Prof. Dr.-Ing. Jürgen Becker, Karlsruhe Institute of Technology (KIT): Optics / Photonics serving Life Science	Dr. Erik Terk, The Estonian Institute for Futures Studies: How to Create an Innovative City	Tea Danilov, Estonian Ministry of Economic Affairs and Communication
Simon Green, Economic Development Director Nottingham	Michael Lamblin, INTERREG III C Programme Manager: Interreg IV C	Maarika Merirand, Estonian Biotechnology Association
Bill Greenhalagh, Northwest Regional Development Agency: CLUNET – Joint European efforts to promote clusters	Dr. Ulrich Müller Knowledge strategies on local level	Discussion on development on Estonian biotechnology strategy and possible application of Technology Assessment Methodology in Estonian Context
Francois With, Zurich Region	Kimmo Viljamaa, Advansis OY, Finland	

Konverentsist osavõtt on tasuta, täpsem info ja registreerumine asub konverentsi kodulehel aadressil

www.teaduspark.ee.

Konverentsile registreerumise tähtaeg on neljapäev, 5. aprill 2007.

7rp kontaktisikud

Health NCP*	Argo Soon argo@archimedes.ee	SA Archimedes, Teaduskoostöö Keskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 730 0372 Faks +372 730 0336
Bio NCP	Meelis Sirendi meelis@etf.ee	SA Eesti Teadusfond Endla 4, 10142 Tallinn	Tel +372 699 6212 Faks +372 699 6211
ICT NCP NMP NCP	Aavo Kaine aavo@archimedes.ee	SA Archimedes, Teaduskoostöö Keskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 730 0329 Faks +372 730 0336
Energy NCP Environment NCP Transport NCP	Maria Habicht mari@archimedes.ee	SA Archimedes, Teaduskoostöö Keskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 730 0327 Faks +372 730 0336
Space NCP Security NCP	Einar Mikson Einar@archimedes.ee	SA Archimedes, Teaduskoostöö Keskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 730 0328 Faks +372 730 0336
Ideas (ERC) NCP	Madis Saluveer madis@archimedes.ee	SA Archimedes, Teaduskoostöö Keskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 730 0226 Faks +372 730 0336
Mobility NCP	Kristin Kraav kristin@archimedes.ee	SA Archimedes, Teaduskoostöö Keskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 730 0337 Faks +372 730 0336
Regional NCP	Epp Tohver-Bulavs epp@archimedes.ee	SA Archimedes, Teaduskoostöö Keskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 730 0338 Faks +372 730 0336
SME NCP	Katre Gostsõllo katre.gostsollo@eas.ee	Ettevõtlike Arendamise Sihtasutus Liivalaia 113/15, 10118 Tallinn	Tel +372 627 9353 Faks +372 627 9427
INCO NCP SSH NCP	Ülle Must ylle@archimedes.ee	SA Archimedes, Teaduskoostöö Keskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 730 0330 Faks +372 730 0336
Infrastructures NCP	Marika Meltsas marika@archimedes.ee	SA Archimedes, Teaduskoostöö Keskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 730 0323 Faks +372 730 0336
SiS NCP	Terje Tuisk terje@archimedes.ee	SA Archimedes, Teaduskoostöö Keskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 7 30 0333 Faks +372 7 30 0336
EURATOM NCP	Kadri Isakar isakar@ut.ee	Tartu Ülikooli Füüsika Instituut Riia 142, 51014 Tartu	Tel +372 742 8102 Faks +372 738 3033
JRC NCP	Ene Kadastik ene.kadastik@hm.ee	Haridus- ja Teadusministeerium Munga 18, 50088 Tartu	Tel +372 735 0306 Faks +372 735 0220
Legal and Financial NCP	Anne Park anne@archimedes.ee	SA Archimedes, Teaduskoostöö Keskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 730 0334 Faks +372 730 0336
Riiklik koordinaator	Rein Kaarli rein.kaarli@hm.ee	Haridus- ja Teadusministeerium Munga 18, 50088 Tartu	Tel +372 735 0213 Faks +372 735 0220
Riiklik koordinaator Riikliku kontaktorganisatsiooni juht	Ülle Must ylle@archimedes.ee	SA Archimedes, Teaduskoostöö Keskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 730 0330 Faks +372 730 0336

* NCP – National Contact Point

ISSN 1406-6688

EUROOPA LIIDU TEADUSKOOSTÖÖ KESKUS

SA Archimedes
Väike-Turu 8, 51013 Tartu
Tel 730 0324
Fax 730 0336
irc@irc.ee
www.irc.ee/

Toimetas
Rein Kaarli
rein.kaarli@hm.ee

Kasulikud lingid:

7RP ettevalmistamine
<http://cordis.europa.eu/fp7>

Community R&D Information Service
<http://cordis.europa.eu/>

Eesti EU raamprogrammide kontaktorganisatsioon
SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus
<http://www.irc.ee/>

Euroopa Komisjoni Teaduse Peadirektoraadi veeb
<http://ec.europa.eu/research/index.cfm>